

LUONNON VARASSA

HELMIKUU 1/2017

Sirinää ja pörinää sikalassa
FarmiDiili apuna viljelijälle
Laittaisinko metsäni vuokralle?
Ukkoherra ja haastavan hyvä työpaikka
Huippu-urheilua ja hauskanpitoa lähes 100 vuotta!

SUUREN SUOSION SAAVUTTANUT POHJOIS-PORTUGALIN VIININKORJUU- JA KULTTUURIMATKA 30.9.-7.10.2017

Tervetuloa kokemaan Agrologien Liiton ja METO - Metsäasiantuntijat ry:n jäsenmatkalla unohtumattoman kaunis Pohjois-Portugali, sen maisemat, ihmiset, historia sekä ruokien ja viinien maut! Portugalilaisen SUBLU Tour Portugal -matkatoimiston (www.sublutour.com/fi) järjestämällä matkalla pitkään Portugalissa asunut suomalainen oppaamme Mika Palo ja portugalilainen paikallisoppaamme Marta Ferreira vievät ryhmämme viinitilalta toiselle sekä tutustumaan kiehtoviin historiallisiin ja luonnonkauniisiin kohteisiin.

Osallistumme omin käsin ja jaloinkin viininkorjuuseen ja teemme upean jokiristeilyn Douro-joella. Käymme myös Nazarén ainutlaatuisessa Thalasso-merivesikylpylässä.

Matkan hintaan sisältyvät TAP Portugalin suorat reittilennot Helsinki-Lissabon-Helsinki ja majoitus viihtyisässä neljän tähden hotellissa puolihoitolla. Luonnon varassa -lehden kakkosnumero kertoo enemmän syysmatkasta portviinin kotiseudulle! Matkan tarkempi ohjelma luettavissa LUVA:n nettisivulta.

Erikoishinta Agrologien Liiton ja METO - Metsäasiantuntijat ry:n jäsenille 1392,4 €/hlö/2 HH (lisämaksu 1 HH 234 €). Matkan normaalihinta 1506 €.

Tiedustelut ja ilmoittautumiset 1.6.2017 mennessä Agrologien Liiton järjestöagrologi Katja Rajaojalle, katja.rajaoja@luva.fi, p. 040 4828 098.

**Jalostetuilla siemenillä metsäsi tuottaa kiertoaikana rekkakuorman
enemmän puuta hehtaarilta ja järeyyty uudistuskypsäksi 5–20 vuotta nuorempana.**

Tutustu
nettisivuihimme:
www.tapio.fi

KASVAA TUOTTAVA METSÄ

HYVISTÄ SIEMENISTÄ

**Kylvä
hyvää!**

Tapion siemenkeskus palvelee
sinua kun tarvitset siemeniä
metsäkylvöön ja taimitarhalle

Tapio Silva Oy
Siemenkeskus / puh. 0294 32 6000
siemenkeskus@tapio.fi

TAPIO

Voit tilata siemeniä suoraan Tapion kaupasta: www.tapio.fi

UUTTA SUUNTA 100-VUOTIAALLE SUOMELLE

Vuosi on alkanut mielenkiintoisesti, hyvät lukijat. 100-vuotias Suomi on todella uuden ja ehkä tuntemattomankin edessä, sen ovat vuoden ensimmäiset viikot osoittaneet.

Samalla kun seuraamme hieman huolestuneina outoja tapahtumia maailmalla, on omassa maassamme ensimmäisen kerran vuosiin positiivisia signaaleja näköpiirissä. Kuluttajien ja jopa yritysten lisääntyvä luottamus ja kotimaiset investoinnit lupaavat pientä helpotusta talouteen ja toivottavasti myös kasvua työllisyyteen ja vientinäkyviin.

Myös oman luonnonvara-alamme näkymät ovat hyvät, vaikka sektorikohtaisia haasteita riittääkin. Toiveikas draivi alalla ei näytä laantuvan ja osalla yrityksistä menee todella hyvin.. Uusia innovaatiota ja tulevaisuuden visioita nousee esille jatkuvasti. Nyt vain toivoisi, että yhä useammat niistä siirtyisivät myös käytäntöön mahdollisimman ripeästi. Joskus viivästystä aiheuttavat ymmärrettävästi tutkimustyöhön tai teknologian kehitykseen liittyvät haasteet, mutta ei aina.

Yksi esimerkki on hyönteistalous, jonka hidasta etenemistä EU:n alueella on ollut vaikea ulkopuolisena ymmärtää. Suurin osa maailman väestöstä on läpi historiansa syönyt erilaisia hyönteisiä, mutta Euroopassa lainsäädäntö on edennyt hitaasti, siitäkin huolimatta, että monet jäsenmaat ovat olleet asiassa aktiivisia, osa jopa irtautunut nykyisistä elintarvikeasetuksista.

Nyt asiaan luvataan ensi vuonna muutosta. Uusi EU:n elintarvikeasetus astunee silloin voimaan. Suomessa on jo useita yrityksiä, jotka ovat käynnistelleet yritystoimintaa hyönteistaloudessa, mutta eivät ole voineet vielä täysipainoisesti myydä ja

markkinoida tuotteitaan.

Uusia asioita kohtaan on aina ennakkoluuloja, mutta onneksi ihminen on sopeutuvainen. Markkinoita ja kysyntää uusille hyönteistuotteille löytyy ennen pitkää, pienen totuttelun jälkeen. Suomalaiset ovat tänä päivänä liikkuvaista väkeä ja olemme maailmalla jo tottuneet kokeilemaan eksoottisempiakin elintarvikkeita. Tästä todisteena Savon Sanomissa joulukuussa julkaistu tutkimus, jonka mukaan peräti 70 prosenttia suomalaisista on kiinnostunut hyönteisruoasta. Se lupaa hyvää uusille hyönteistalouslyrittäjille.

Maatiloilla, joista monet kärvistelevät kannattavuutensa rajoilla ja hyvinkin epävarmoina tulevaisuudestaan, hyönteistalous saattaa olla vaihtoehto uusiin avauksiin. Lehdestämme sivulta neljä kannattaa lukea juttu, jossa maatilayrittäjä kasvat-
taa sikojen ohella menestyksellisesti myös sirkkoja. Ehkä yritystoiminta maatiloilla laajeneekin tulevina vuosina täysin odottamattomiin suuntiin...

Metsäalalla on niin ikään jo vuosia sopeuduttu siihen, että tulevaisuudessa mikään ei ole kuten ennen. Paljon hyviä asioita on optioina, osa jo toteutumassakin, mutta samalla muutosten seurausvaikutukset stressaavat ja rassaavat ihmisiä. Hyvätkään talouden visiot eivät lohduta, jos oma elämä ja työpaikka ovat jatkuvien myllerrysten kourissa.

100 vuotta hyvin pärjänneelle Suomelle on vähintäänkin kunniakasta, jos osoitamme myös käytännön työelämässä, että olemme muun osaamisen ohessa myös muutosjohtamisen asiantuntijoita. Se perustuu vankkaan esimiesosaamiseen, mahdollisimman pitkälle vietyyn tasapuolisuuteen ja ihmisten aitoon kohtaamiseen ja inhimillisyyteen.

Suomi menestyy seuraavatkin 100 vuotta, kun maltetaan pitää tässäkin ajassa oikeista asioista kiinni.

Myös metsäopistojen kisoissa on pärjätty ja kisailtu lähes 100 vuotta. Lue Jani Akkasen juttu sivulta 20 kisojen historiasta.

Pirjo Korhonen-Salapuro
pirjo.korhonen@luva.fi

4

Turun yliopiston ja Luonnonvarakeskuksen (Luke) kyselytutkimuksen mukaan jopa 70 prosenttia suomalaisista on kiinnostunut hyönteisruuasta. Puolet ostaisi, jos sitä olisi myynnissä ruokakaupoissa. Ollikkalan tilalla Kurikassa hoidetaan sikoja ja kotisirkkoja. Samalla halutaan selvittää hyönteisten kasvatuksen soveltuvuutta elinkeinoksi.

8

Loppuvuodesta maanviljelijöiden ja lannoitemyyjien käyttöön avautui uudenlainen sähköinen palvelu nimeltään FarmiDiili. Sen ideana on koota viljelijöiden järjestelmään tallentamat tarjouspyynnöt yhteen, ja toimittaa ne lannoitteiden myyjille.

12

Lisätuloja metsänvuokrauksella? Luonnonvarakeskus Luke ja Itä-Suomen yliopisto ovat kaksivuotisessa Metsävuoto-projektissa selvittäneet, voidaanko metsänvuokrauksella varmistaa puuraaka-aineen saatavuutta ja rakentaa uudenlaista palveluliiketoimintaa.

16

Kotimainen kuusi on 50 eri kuusilajin joukossa yksi parhaista sekä taloudellisessa mielessä että kestävyydeltään. Uutta lisäarvoa havupuut saavat myös tämän päivän tuotekehityksestä.

18

Tuore Ukkohera, Lappeenrannan kaupungin metsätalousohjaaja **Risto Laukas** ei juurikaan keksi työstään huonoja puolia. – Tähän kuuluvat kaikki ne jutut, joihin metsäalalla vain voi törmätä. Lisäksi metsien hoito ja käsittely herättävät herkästi kaupunkilaisten mielipiteitä. Erilaisten arvojen keskellä on osattava sopivasti taiteilla.

20

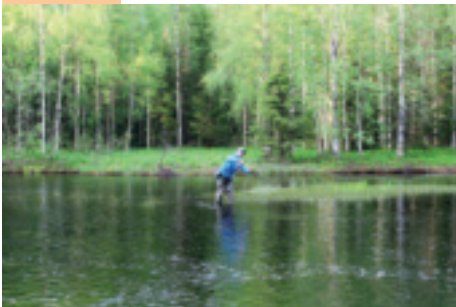
Metsäalan opiskelijoiden kesä- ja talvikisoilla on pitkä lähes 100-vuotinen historia lukuisine huippu-urheilijoinen ja kovatasoisine kilpailuineen. Alkuaikojen kilpaurheilupainotteisuus on vuosikymmenten aikana vaihtunut hauskanpitoon ja viihdelajeihin. Perinteitä ei silti ole unohdettu.

25

Metsäopiskelijoille suunnatun HAAPA – Harjoittelupalkkakyselyn tulokset on julkaistu. Kysely tehtiin marras-joulukuussa 2016 ja siihen vastasi 85 opiskelijaa. Meton opiskelijajäsenille on lähetetty tammikuussa tarkempaa tietoa tuloksista.

33

Kylmää kyytiä agrologien palkkakehityksessä. Työnantajat ovat ilmeisesti ottaneet kasvu- ja kilpailukykykysymyksen (kiky) toteutuksessa reippaan etuoton, sillä vuodesta 2014 lähtien agrologien ennestäänkin alhainen keskipalkka ei ole kehittynyt lainkaan, kertoo tuore palkkatutkimus

Metsämies – Skogsmannen v. 1909–1996
Metsätalous – Forestry v. 1997–2015
Agrologit-lehti 1939–2015

Toimitus

Mikonkatu 8 A, 5.krs.
00100 Helsinki
www.luva.fi

Päätoimittaja

Pirjo Korhonen-Salapuro
Puh. 040 761 9176
pirjo.korhonen@luva.fi

Toimittajat/Freelancer

Jani Akkanen
Heikki Kiuru
Martti Linna
Vesa Martikainen
Mervi Mäki-Neste

Kannen kuva Martti Linna

Luonnon Varassa -lehden aineisto- ja ilmestymispäivät 2017

Nro	Aineistopvm.	Ilmestymispvm.
2	10.3.	11.4.
3	4.5.	1.6.
4	24.8.	21.9.
5	13.10.	10.11.
6	14.11.	12.12.

Ilmoitukset

Hilpi Oksanen
Puh. 040 821 4052
hilpi.oksanen@luva.fi

Tilaukset

LUVA – Luonnonvarat ry
pirjo.korhonen@luva.fi
Puh. 040 761 9176

Tilaushinta

30 € /vuosikerta

Osoitteenmuutokset

Anne Marttinen
Puh. 040 761 0416
anne.marttinen@luva.fi

Julkaisija

LUVA – Luonnonvarat ry

Taitto

Tutta Toivonen
Viestintätoimisto Luova Ratkaisu Oy

Paino

Forssa Print 2017
Esko Aaltosen katu 2, 30100 Forssa
Lehden paperi on sertifioitu
PEFC-järjestelmän mukaisesti.
ISSN 2343-2349

Luonnon Varassa -lehti ei vastaa tilaamatta lähetettyjen kirjoitusten ja kuvien säilyttämisestä eikä palauttamisesta. Lehti ei vastaa ilmoittajille mahdollisesti aiheutuvasta vahingosta, jos ilmoitusta ei tuotannollisista tai muista syistä voida julkaista määrätynä päivänä. Lehden vastuu virheellisistä ilmoituksista rajoittuu ilmoituksen hintaan. Huomautukset pyydetään tekemään kirjallisesti 8 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Istuta Tulevaisuuden kuusi 100-vuotiaalle Suomelle

Tulevaisuuden kuusi kutsuu kaikki suomalaiset istuttamaan juhluvuoden puita ja metsiköitä satavuotiaalle Suomelle. Kampanja on osa Suomi 100 -ohjelmaa ja sen suojelijana toimii tasavallan presidentti Sauli Niinistö. Olemme kampanjan yhteistyökumppani.

Helsingin Kaivopuistossa kasvaa vuonna 1917 kylvetty Itsenäisyyden kuusi. Itsenäisen Suomen täyttäessä 50 vuotta vuonna 1967 istutettiin 30 000 kotikuusta eri puolille Suomea. Jatka perinnettä ja osallistu Suomen satavuotisjuhlaan istuttamalla oma Tulevaisuuden kuusi. Kuusia istuttamaan kutsutaan erityisesti koulut, kunnat, yritykset, kyläyhdistykset, järjestöt, mutta myös yksityiset ihmiset ovat tervetulleita mukaan. Se voi juhlistaa samalla myös syntymäpäivää, lapsen syntymää, häitä tai häppäpäivää, uutta kotia ym.

Tilaa ennakkoon oma Tulevaisuuden kuusi 4H-yhdistykseltä

Tulevaisuuden kuusi -pakettia myyvät 4H-yhdistykset. Pakettiin kuuluu **juhlataimen** lisäksi **kuparilaatta**, sekä Heli Laaksosen ja Iiris Kalliolan **kirja**, jossa mm. kotikuusien historiaa, muistoja kuusista ja metsistä sekä lasten mielelmiä. Paketin hinta on 100e (alv-vapaa tuote). Kampanjan tuotto ohjataan Suomen Kulttuurirahastoon perustettavaan lasten ja nuorten metsä- ja ympäristökasvatusrahastoon.

Tulevaisuuden kuusi-paketin voit tilata osoitteessa:

www.4h.fi/tulevaisuudenkuusi

Lisätietoa:

www.tulevaisuudenkuusi.fi (myös metsikkö- ja Suomi100-paketit)

Mika Vanhanen, projektipäällikkö,
ENO-verkkokoulun tuki ry, Joensuu
p. 040 507 0725, info@enoprogramme.org

HYÖNTEISTALOUSTESTA LISÄPOTKUA

Ollikkalan tilalla Kurikassa hoidetaan sikojen ohella kotisirkkoja. Maatilalle jalkautetulla tutkimushankkeella halutaan selvittää hyönteisten kasvatuksen soveltuvuutta elinkeinoksi. Puolet maapallon väestöstä syö hyönteisiä päivittäin.

Teksti ja kuvat Mervi Mäki-Neste

Kotisirkat sirisevät muovilaatikoissa ja munakannoissa. Täysikasvuinen kotisirkka on noin 2,5-senttinen.

Punaisen rakennuksen ovensa lukee Sirkkaamo. Oven takaa avautuu seitsemän neliön suuruinen tila, joka on aikoinaan palvellut piikojen ja renkien tupana. Nyt olosuhteet ovat toiset. Huoneen lämpötila on 28–30 astetta ja kosteus 60–70 prosenttia. Jos sulkee silmänsä, voisi kuvitella olevansa tropiikissa. Huoneen hyllyillä on nelisenkymmentä 70 litran muovilaatikkoa. Laatikoissa kasvatetaan Suomen pienimpiä tuotantoeläimiä, kotisirkkoja.

Ensimmäiset kotisirkat saapuivat Hollannista Ollikkalan tilalle Kurikkaan huhtikuussa 2016. Kotisirkka on alun perin kotoisin Pohjois-Afrikasta ja Lähi-Idästä ja se on yksi suosituimpia ravinnoksi käytettäviä hyönteislajeja.

– Sikatilan kannattavuus on niin huono, että olin miettinyt, pannaanko siat pois vai mitä tehdään. Lähdin kotisirkkojen kasvatukseen, josko se voisi tuoda jotain, kertaa maatalousyrittäjä **Panu Ollikkala**.

Ollikkalan tilan sikalassa on tällä hetkellä 70 emakkoa. Sianlihan tuotannosta on tarkoitus luopua lähiaikoina. Isäntä tekee aina aamuisin ensin sikalan työt ja siirtyy suihkun sekä vaatteiden vaihdon jälkeen hyönteisten hoitoon. Oikealla hygienialla ehkäistään bakteerien kulkeutuminen sikalasta sirkkaamoon.

– Kotisirkat vaativat päivittäistä ruokkimista ja hoitamista sekä esimerkiksi muninta-alustojen puhdistamista ja kuoriutuneiden hyönteisten siirtämistä välikasvatustamoon, selvittää Ollikkala.

Sirkkaamossa kotisirkkoille on pyritty rakentamaan mahdollisimman paljon niiden luontaista elinympäristöä vastaavat olosuhteet. Tilassa on valot 12 tunnin ajan ja toiset 12 tuntia tila on pimeänä.

– Sirkkojen ääni nousee entistä enemmän, kun tulee pimeää, kuvailee Ollikkala.

Alkuun pienillä investoinneilla

Hyönteistilalliseksi Ollikkalan houkutteli maa- ja metsätaloustiedettä opiskeleva, kurikkalainen **Lauri Jyllilä**, joka perusti vuonna 2015 yhdessä opiskelukaverinsa **Sami Lähteen** kanssa Finsect Oy:n. Palveluyritys auttaa suomalaisia maatilayrityksiä kehittämään itselleen uuden elinkeinon syötävien hyönteislajien kasvatuksesta.

– Väänsimme asiasta Panun kanssa noin vuoden verran, laskee Jyllilä. – Taisin sanoa pojille aluksi aika ilkeästi, että meillä on kärpäsiä omastakin takaa, nauraa Ollikkala.

Tällä hetkellä vahvimmat hyönteistalouden edustajat tulevat Belgiasta, Hollan-

– Kotisirkkojen kasvatamiseen ei sovellu mikä tahansa kaupasta ostettu muovilaatikko, vaan laatikoiden tulee olla elintarvikekäyttöön tarkoitettua muovia, muistuttavat Panu Ollikkala (vas.) ja Lauri Jyllilä.

ELINTARVIKELAINSÄÄDÄNTÖ KOSKEE MYÖS HYÖNTEISIÄ

Hyönteisten käyttö elintarvikkeena on vielä kielletty. Niiden katsotaan olevan uusielintarvikkeita, koska toistaiseksi yksikään jäsenvaltio ei ole voinut vahvistaa minkään hyönteisen tai hyönteisestä valmistetun elintarvikkeen elintarvikekäyttöhistoriaa Euroopan Unionin alueella ennen vuotta 1997. Uuselintarvikeasetus on sellaisenaan voimassa koko Unionin alueella.

Jos hyönteisiä esimerkiksi myydään, markkinoidaan, luovutetaan tai tarjotaan elintarvikkeina, niitä koskee sama elintarvikelainsäädäntö kuin mitä tahansa muitakin elintarvikkeita. Muun muassa Euroopan Unionin yleisen elintarvikeasetuksen ja hygienialainsäädännön lisäksi ne kuuluvat myös edellä mainitun uusielintarvikelainsäädännön piiriin.

Euroopan Unionin maista Iso-Bri-

tannia, Belgia ja Hollanti ovat jo ottaneet hyönteisruoassa varaslähdön, eivätkä noudata enää voimassa olevaa elintarvikeasetusta. Belgian elintarvikeviraston sivuilla on jopa ohjeistus, mitä hyönteislajeja ja miten voi kasvatata syötäväksi.

Uuden Euroopan Unionin elintarvikeasetuksen odotetaan astuvan voimaan vuonna 2018.

Lisätietoja: www.evira.fi

nista ja Iso-Britanniasta.

Jyllilä luottaa hyönteismaatalouden tulevaisuuteen.

– Hyönteisten kasvatukseen ei ole rakettitiedettä, vakuuttaa Jyllilä.

Finsect ei yrityksenä ole hyönteisten kasvattaja, vaan se etsii sitä varten maataloja. Kun kotisirkkojen kasvatamiseen vaadittavat tilat ovat kunnossa, asiasta kiinnostunut pääsee alkuun alle 1 500 eurolla.

– Yrityksemme toimittaa tuottajalle 10 laatikkoa, munakennot, munintalaatikoita,

rehua ja 500–1000 yksilön populaation. Autamme myös tuottajan alkuun ja apua on aina saatavissa.

Kuuden viikon elinkaari

Munintaa varten munintalaatikoissa on rasiallinen multaa, joka on suojattu verkolla. Kotisirkka kehittyy munasta hyönteiseksi viikossa ja kasvaa täysikasvuisiksi noin kuudessa viikossa. Täysikasvuinen kotisirkka on noin 2,5-senttinen.

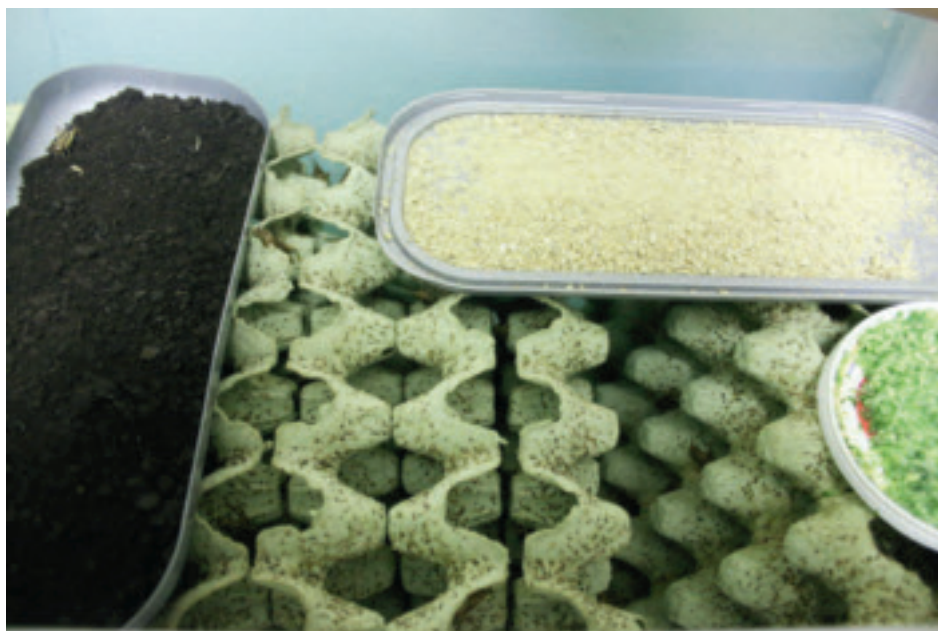
Sirkat syövät kananrehua, tuoreruokana ne saavat porkkanaa, salaattia ja kurkua. Nestettä ne saavat vesihelmistä.

– Elävät sirkat kopistellaan puhtaaseen laatikkoon ja laitetaan jääkaappiin, jolloin ne menevät luonnolliseen horrokseen. Sen jälkeen ne pakastetaan.

Sirkkojen kuivattamiseen Ollikkala käyttää sähköuunia. Ne voidaan kuivattaa myös vihanneskuivurilla, marinoida ja maustaa kokonaisena syötäväksi. Vaihtoehdoisesti kotisirkat voidaan jauhaa.

– Kotisirkkojen kasvatusta hoidetaan hygieenisesti ja sirkkojen lopettaminen tapahtuu eettisesti parhaalla mahdollisella tavalla, korostaa Ollikkala.

– Suomalainen elintarvikeketju on maailman paras. Tämä on myös suuri kilpailu- ja brändietu Suomessa tuotetuille hyönteisille, lisää Jyllilä.

Munintaa varten munintalaatikoissa on rasiallinen multaa. Kotisirkka kehittyy munasta hyönteiseksi viikossa ja kasvaa täysikasvuiseksi noin kuudessa viikossa.

Pieniruokainen tuotantoeläin

1 000 kotisirkkaa kuluttaa 9–35 grammaa rehua päivässä, kun yksi sika käyttää 2,5 kiloa.

– Jos sikalan laittaisi täyteen kotisirkkoja, tilaan mahtuisi 70 litran kasvatuslaatikoiden kappaleita 9 900 kappaletta. Tuolloin päiväsaalis voisi olla vajaa 10 kiloa kotisirkkoja, kun se on nyt seitsemän neliön tilassa noin 0,5–1 kiloa päivässä, laskee Ollikkala.

Ollikkalan tilan kasvattamat kotisirkat eivät vielä päädy kuluttajille, kysymys on toistaiseksi tutkimushankkeesta.

Puolet maapallon väestöstä syö hyönteisiä päivittäin. Hyönteiset sisältävät käy-

tännössä pelkkää proteiinia ja hyviä rasvoja.

Ollikkala ja Jyllilä korostavat, että hyönteistalouden tarkoituksena ei ole syrjäyttää lihantuotantoa.

– Hyönteistalous tarjoaa lisäpotentiaalia maatalousyrittäjille ja lisää valinnanvaraa kuluttajan ruokapöytään.

Miehet nauttivat itse kotisirkkoja muun muassa paistettuna yhdessä sipulin kera.

– Lasten syntymäpäivillä Rocky road-suklaa oli vieraiden makuun. Suklaassa

pähkinä oli korvattu kotisirkoilla, kertoo Ollikkala.

Hyönteistalouden rantautuminen Suomeen vaatii kuluttajilta myös mielikuvan muuttumista.

– Meidän molempien isät ovat peruspohjalaisia miehiä, ja heidätkin on saatu syömään kotisirkkoja, nauravat Panu Ollikkala ja Lauri Jyllilä.

Lisätietoja: www.finsect.fi.

KILPAILUVALTTINA LAATU JA EETTISYYS

Mediassa on useasti viime aikoina kiinnitetty huomiota ulkomaisen työvoiman käyttöön Suomessa. Siihen näyttää liittyvän monenlaisia pienempiä tai isompia kysymysmerkkejä. Myös metsäalalla, vihannestuotannossa ja maataloudessa ulkomaisen työvoiman käyttö on yleistä. On tietenkin hyvä asia, että työvoimaa löytyy, työt tulevat hoidetuiksi ja asiat menevät eteenpäin.

Luonnonvaroihin liittyy yleisesti erilaisia toiminnan sertifiointijärjestelmiä ja tuotantoketjun laadun varmistuksia. Nämä ovat tärkeitä asioita lopputuotteiden myynnissä. Puun, alkutuotannon, vihannesten alkuperän ja tuotantotapojen yksityiskohdat pitää pystyä todentamaan dokumentoidusti.

Sertifiointiin ja alkuperäketjujen todentamiseen kuuluu myös kriteereitä, jotka mittaavat toiminnan eettisyyttä ja työvoiman työsuhteiden laatua ja laillisuutta. Monimutkaisia urakointiketjuja vaihtelevine palkkatasoineen näyttää esiintyvän myös luonnonvara-alalla.

Ulkomaisen työvoiman käyttöä koskevassa valvonnassa on tänä päivänä puutteita ja aukkoja. Tästä syystä voi helposti syntyä tilanteita, joissa lakeja ja kriteereitä noudattava jää huonompaan

asemaan, vaikka tilanne pitäisi olla juuri päinvastainen. Huono valvonta ruokkii vääristyneitä kilpailuetuja ja jopa epäeettisiä työ- ja aliurakointimarkkinoita.

Luonnonvara-alan asiantuntijat ovat usein avainasemassa, kun ulkomaista työvoimaa palkataan käytännön tehtäviin. Asiantuntijat toimivat neuvojina, hankkeiden vetäjinä ja esimerkiksi valvojina tai esimiehinä. Se, että sertifiointissa, alkuperän todentamisessa ja kaikissa pelisäännöissä noudatetaan lain määräyksiä, on alallamme ensiarvoisen tärkeitä. Myös työvoimakysymyksissä laatu ja eettisyys ovat kilpailuvaltteja siinä missä tuotteiden hinnatkin.

Työvoima- ja henkilöstöasioiden hyvä hoito kulkee aina käsi kädessä menestyvän myynnin ja liiketoiminnan kanssa. Tämä koskee sekä kotimaista että ulkomaisen työvoiman käyttöä. Asioiden hyvällä ja asianmukaisella hoidolla varmistamme työpaikkojamme ja samalla koko luonnonvara-alan menestyksen sekä Suomessa että maailmalla.

Håkan Nystrand
puheenjohtaja
LUVA – Luonnonvarat

Kaiken ytimessä tieto ja volyymit

FARMI-DIILI ON APUNA VILJELIJÄLLE

Maataloudessa kerätään yhä enemmän ja yhä yksityiskohtaisempaa tietoa. Yhdistämällä ja analysoimalla tietoa entistä paremmin voidaan luoda uusia ja parempia palveluita, jotka hyödyttävät kaikkia toimijoita. Suurin haaste on löytää oikeat toimintamallit, vasta sen jälkeen päästään käsiksi tietoteknisiin ongelmiin.

Maataloudesta kerätään entistä enemmän tietoa toiminnan eri osa-alueilta, ja se on yhä yksityiskohtaisempaa. Työn tekemisen prosesseja voidaan parantaa esimerkiksi työtehtäviä, työntekijöitä, alihankkijoita ja urakoitsijoita koskevan tiedon paremmalla hallinnalla.

Mtech Digital Solutions, eli entiseltä nimeltään Maatalouden Laskenta-keskus Oy avasi viime joulun alla maanviljelijöiden ja lannoitemyyjien käyttöön uudenlaisen sähköisen palvelun nimeltään FarmiDiili. Sen ideana on koota viljelijöiden järjestelmään tallentamat tarjouspyynnöt yhteen, ja toimittaa ne lannoitteiden myyjille.

Viljelijä voi säästää verkossa tapahtuvassa yhteishankinnassa rahaa, aikaa ja vaivaa. Lannoitteiden myyjä taas hyötyy siitä, että se pystyy tekemään monta kauppaa kerralla kustannustehokkaasti ja uudella tavalla.

Toimitusjohtaja **Christian Jurvanen** Mtech Digital Solutionsista kertoo, että viljelijöiltä tullut palaute uudesta palvelusta on ollut sekä kiinnostunutta että innostunutta. Varovainen etukäteisarvio on, että viljelijöiden lannoitteiden hinnoista saama säästö on muutamia prosentteja. Volyymeista riippuen yhteensä säästetyn rahan määrä voi olla hyvinkin suuri.

– Kaiken ytimessä on volyymi, toimitusjohtaja Jurvanen sanoo. – Mitä enemmän viljelijöitä osallistuu hankintakierroksille, sitä suuremmasta hyödystä on kysymys kaikille osapuolille ja hintaetu on sitä parempi. Myös ajan ja vaivan säästöllä on merkitystä.

Lannoitteiden myyjä lähti FarmiDiilin ensimmäiseen kierrokseen mukaan neljä. Suhtautuminen uuteen palveluun on ollut Jurvasen mukaan vaihtelevaa mutta posi-

Kuva Markku Varis

Lannoitteet ja kasvinsuojeluaineet muodostavat viljelykasvista riippuen 30–50 prosenttia viljelyn kustannuksista. Tuotannon kannattavuuteen voi vaikuttaa merkittävästi hyödyntämällä tietoa entistä paremmin.

tiivista riippuen siitä, kuinka hyvin uusi konsepti istuu kunkin yrityksen tämänhetkiseen toimintamalliin.

FarmiDiili on hyvä esimerkki siitä, kuinka tiedon käsitteleminen ja jalostaminen voidaan viedä maataloudessa pitkälle. Suunnitellessaan tarjouspyyntöä viljelijä voi ottaa pohjaksi tiedot lannoitemääristä suoraan maatalojen yleisesti käyttämästä WebWisu-viljelysuunnitteluohjelmistosta. Jatkossa on tarkoitus, että saman yhteishankinta-alustan kautta viljelijä voi kilpailuttaa myös kasvinsuojeluaineita ja muita tarvitsemiaan tuotantopanoksia.

Katseet kokonaisuuksiin!

– Suomalainen maatilayrittäjä ja maatalouselinkeino ovat olleet edelläkävijöitä tietotekniikan käytössä. Erityisesti maidon tuotantoon liittyvä tietoteknologian hyödyntäminen on meillä huippuluokkaa myös kansainvälisesti, Christian Jurvanen arvioi. – Nyt toimialalla tarvitaan kuitenkin lisää panostamista, jos haluamme olla jatkossakin edelläkävijöitä.

Jurvanen listaa monta kohtaa, joissa erityisesti isot, yritysmaisesti kasvavat tilat voivat hyödyntää tiedon parempaa hallintaa ja hyväksikäyttöä. Niitä ovat muun muassa työn tekemisen prosessit ja niiden optimointi, logistiikka ja energian käyttö ja erilaiset hankintaprosessit. Erityisesti kativataan työkaluja tuotannon ja talouden kokonaisvaltaiseen tarkasteluun.

– Tietotekniset ratkaisut katsovat monesti toimintaa yhden, hyvin kapean osa-alueen kautta. Tosiasiassa taloudellista tehokkuutta syntyy vain, kun yrityksen koko toimintaprosessi on tehokas. Maatilan eri toimintoja integroivalle tietojärjestelmälle on kysyntää, ja juuri siihen suuntaan haluamme viedä meidän omaa MinunMaatilani-ohjelmistoa.

Tieto on vientituote

Maatiloilla on jo totuttu erilaisten verkko- ja mobiilipalvelujen käyttöön. Uuden ohjelmaversioiden opetteluun menee toki aikaa – mutta kun ohjelmaa oppii käyttämään uudella tavalla, siitä voi saada enem-

män irti. Ongelmaksi voi Jurvasen mielestä tulla se, jos tiedonkeruu sirpaloituu.

– Tietoa syntyy kasvavassa kirjossa erilaisia teknologiaratkaisuja ja -palveluita. Niitä toimittaa joukko hyvinkin erilaisia liiketoimintamalleja harjoittavia yrityksiä.

Sitä, mikä toimii Suomessa, voidaan käyttää sovellettuna myös maailmalla. Kymmenen miljoonan euron vuotuista liikevaihtoa pyrittävä Mtech Digital Solutions on viimeisten kolmen vuoden aikana kasvattanut Pohjoismaista itselleen merkittävän liiketoiminta-alueen.

– Yhteistyö on monesti lähtenyt siitä, että meidän täällä kehittämä ratkaisu on sovellettu monikansalliseen käyttöön. Siitä on edetty uusien tietojärjestelmäratkaisujen toteutuksiin, toimitusjohtaja Jurvanen kertoo tyytyväisenä. – Siitä on hyvä esimerkki lypsyasema- ja robottitiedonsiirtoon tehty yhteispohjoismainen standardi ja palvelu, jonka toteutimme ja jota me pidämme yllä.

<http://www.mtech.fi/fi/farmidiili>

www.hamk.fi/ylempihamk

Biotalouden

liiketoiminnan kehittäminen

Kehitä osaamistasi – suorita ylempi AMK-tutkinto

Koulutus antaa välineitä uusiutuvien luonnonvarojen kestäväan käyttöön ja tuotteistukseen.

Koulutuksessa painottuvat seuraavat sisällöt:

- Muutosjohtaminen
- Innovaatioiden tuottaminen
- Strateginen ja talousjohtaminen
- Vastuullinen ja kestävä liiketoiminta

Ylempi ammattikorkeakoulututkinto antaa pätevyyden virkaan, johon vaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto.

Hakuaika 15.3.–5.4.2017

HAMK
HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU
HÄME UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

TALOUDESSA ELPYMISEN MERKKEJÄ

Suomen talouden näkymät paranevat. Viimeksi OP-ryhmä esitti uudet talouskasvuarviot, joiden mukaan BKT kasvaa tänä vuonna 1,8 prosenttia ja ensi vuonna 2 prosenttia. Vastaavasti työllisyystilanne on parantunut vuoden takaisesta. Saman myönteisen arvion voi tehdä seuraamalla talousuutisia. Telakka- ja autoteollisuudella tilauskirjat ovat täynnä vuosiksi eteenpäin, rakentaminen on pirstunut ja kansalaisten luottamus omaan talouteen kohentunut. Biolaitoksia suunnitellaan eri puolille maata.

Valtio velkaantuu edelleen nopeasti. Tämän vuoden valtion talousarvio on 55 miljardia, joka sisältää 5,9 miljardia uutta velkaa. Kokonaisvelka nousee vuoden lopussa 110 miljardiin, joka on 60 prosenttia BKT:stä. Hallituksen toimet ovat kolmenlaisia. Menosäästöjä on tehty 4 miljardin edestä, kilpailukykyopimuksella parannetaan kustannuskilpailukykyä, ostovoimaa turvattiin 450 miljoonan veronkevennyksillä. Isoilla uudistuksilla kuten sote-maakuntauudistuksella haetaan ratkaisuja palvelujen turvaamiseen ja kustannuskehityksen hillintään seuraavan 10 vuoden aikana kolmella miljardilla. Erilaisilla kärkihankkeilla, joihin panostetaan 1,6 miljardia parin vuoden aikana, haetaan uutta kasvua, yrittäjyyttä ja työpaikkoja. Liikenneverkon kunnostukseen käytetään noin miljardi korjausvelan kuromiseen, myös yksityistiet saavat osansa.

Muilla kärkihankkeilla kuten biotalous, yrittäjyys, osaaminen ja byrokratian purkamisen haetaan konkreettisia investointeja ja niiden esteiden purkamista.

Metsätaloutta edistetään vanhoihin ja uusiin konsteihin. Eduskunta edellytti talousarviopäätöksessä viime vuodelta käytämättä jääneiden Kemera-varojen käyttöä tänä vuonna, tämä voidaan hoitaa lisätalousarvion kautta. Metsäkeskus sai

400 000 euroa hakemusruuhkan purkamiseen. Vaapaehtoiseen Metso- rahoitukseen suunnattiin 2 miljoonaa lisää. Metsätalous sai saman viiden prosentin yrittäjävähennyksen kuin muutkin henkilöyrietykset. Metsälahjavähennyksellä avattiin päämetsätilojen siirrolle nuoremmille sukupolville. Metsän omistuksessa perikuntien osuus on lisääntynyt, samoin metsätilojen omistusten pirstaloituminen perinnönjaoissa. Nämä hidastavat puun saantia markkinoille.

Myönteisenä voi todeta myös yhteismetsien pääsyn yrittäjävähennyksen piiriin. Hallituksen tavoite lisätä puun käyttöä 15 miljoonaa kuutiota vuodessa on kova haaste koko ketjulle, metsäammattilaisille, yrittäjille ja teollisuudelle. Kotimaassa riittää puuta, koska kasvu on 104 milj. kuutiota ja aiempi käyttö vain 65 milj. kuutiota.

Maatalouden kannattavuuskriisiä helpotettiin 50 milj. euron kriisipaketilla ja tukien maksua varhennettiin jonkin verran. Yrittäjävähennys ulotettiin kaikille yrittäjille, myös maatalousyrittäjät ja metsänomistajat ovat siinä mukana. Investointien tilojen maksuvalmiutta kohennetaan valtion takaamalla kriisilainoilla, joissa on omat kriteerit. Eduskunta myönsi myös järjestöavustuksia, ProAgrialle 1,7 miljoonan lisäyksen talousneuvontaan ja kasvuyritysten neuvontaan sekä 4H-järjestölle 600 000 euroa lisää.

Suomalaisella ruoantuotannolla on tulevaisuutta. Nykyisestä kannattavuuskriisistä pitää päästä yli. Tässä korostuu koko ketun yhteistyö. Ilman kohtuullista kannattavuutta omavarainen tuotanto ei ole mahdollista.

Hyvää alkanutta vuotta, olemme Luvassa koko kansantaloudelle tärkeällä toimialalla.

Antti Rantakangas
Luva ry:n varapuheenjohtaja
Agrologien Liiton pj

METSÄNVUOKRAUKSELLA PUU LIIKKEELLE

Voisivatko metsänomistajat kiinnostua vuosittaisesta tulosta pienellä vaivalla vuokraamalla metsänsä jollekin toiselle? Luonnonvarakeskus Luke ja Itä-Suomen yliopisto ovat selvittäneet asiaa kaksivuotisella Metsävuoprojektilla, ja maaliskuun lopussa pitäisi olla valmiina sopimus pohja aloittaa toiminta oikeasti. Maanvuokralaki käy myös metsävuokraukseen, mutta asiat on sovittava yksityiskohtaisesti.

Teksti ja kuvat Vesa Martikainen

Metsävuokrauksen ideana on ulkoistaa hakkuut, puukauppa ja metsänhoito sovittujen pelisääntöjen mukaan tiettyksi ajaksi. Metsänomistaja saisi esimerkiksi vuosittain sovitun vuokratulon, ja vuokraaja voisi kerryttää isomman puuvarrannon. Sen turvin voisi neuvotella puulle paremman hinnan ja varmistaa itselleen puunkorjuu- ja metsänhoitotöitä. Samalla saataisiin metsiä aktiiviseen käyttöön ja lisää puuta jalostukseen.

Optimaalinen vuokrattava metsä on sellainen, jossa on tällä hetkellä ja vuokra-

Metsänkäsittely kiinnostaa. Jos metsänvuokrauksesta halutaan yleinen tapa toimia, niin siitäkin on saatava yhtä kiinnostavaa. Ja metsänomistajia liikkeelle.

aikana tulossa paljon hakkuumahdollisuuksia. Pelkät hoitorästit eivät kiinnosta, mutta jos ne ovat harvennuskohteita, niin silloin olisi jo myytävääkin puuta.

Suurimmat haasteet ovat sopiminen ja luottamus; mitä metsässä saa ja pitää teh-

dä ja mikä on käypä vuokra. Metsänvuokraus voisi vaatia myös vakuusjärjestelyjä, joilla varautua kassavirtahäiriöihin ja siihen, jos metsä ei enää vastaakaan sovittua tilaa vuokra-ajan päätyttyä.

Työpajat tulossa

Luken johtava tutkija **Mikko Kurttila** Joensuuista totesi tammikuun lopulla, että hankkeen puolelta työ alkaa olla tehty, ja kuva meillä toimivasta mallista metsänvuokraukseen on loppusilausta vaille.

– Pyritään laatimaan yhdessä oikean metsänomistajan ja vuokralaisen kanssa vuokrasopimus niin pitkälle, että siitä puuttuu vain allekirjoitus.

– Kaikki olisi sitten mahdollisimman valmista ja helppoa niille, jotka ovat tästä kiinnostuneita.

Hankkeessa on myös laadittu laskuri, jolla voi määrittää metsäsuunnitelmaan pohjautuen teoreettisen maksimivuosi-vookran, ja sille vertailuluvun korkotulosta, jos tilan myisi pois.

Hankkeessa tehtiin kyselyt metsänomistajille ja yhteismetsille Pohjois-Karjalassa ja Päijät-Hämeessä sekä myös kysely mahdollisille palveluntarjoajille. Metsänomistajista viisi prosenttia oli kiinnostuneita metsänsä vuokraamisesta, mutta Kurttilan mukaan sekin oli yllättävän hyvä tulos.

– Ei ole huono prosentti. Viisi prosenttia on kiinnostunut sellaisesta, mitä ei vielä ole.

Neljä viidesosa metsänomistajista oli

Metsästysoikeus on sidottu maanomistukseen, joten esimerkiksi metsästysoikeus ei lähtökohtaisesti siirtyisi metsänvuokrauksessa ilman erillistä sopimista.

kielteisellä kannalla, mutta toisaalta passiivisimmat metsänomistajat olivat muita kiinnostuneempia. Yhteismetsien vuokralle anto ei kiinnostanut, mutta 42 prosenttia olisi halukas vuokraamaan metsää.

Palveluntarjoajista 72 prosenttia oli halukkaita ottamaan metsää vuokralle.

Itä-Suomen yliopisto järjestää vielä helmi-maaliskuussa kaikille toimijoille työpajat Joensuussa ja pääkaupunkiseudulla.

Maakuntatasolla liikkeelle

Kurttilan mukaan he eivät esitä yhtä ainutlaatuista liiketoimintamallia, ja yritykset etsivät omat tapansa toimia. Vuokrauksessa voisi olla kolme mittakaavatasoa. Pienimmässä toiminnan tasossa metsänomistaja vuokraa metsänsä toiselle metsänomistajalle, esimerkiksi naapurimetsänomistajalle, ja tulonjaosta sovitaan yhdessä.

Maakuntatasolla, esimerkiksi Pohjois-Karjalassa, toimijoina olisivat pääasiassa maakunnan omat yritykset. Korkein taso olisi koko valtakunta, jolloin päätoimija olisi esimerkiksi jokin rahastoyhtiö, jolla olisi yhteistyötä maakuntien toimijoiden kanssa.

Vaikuttavuus muun muassa liiketoiminnan laajuuden ja puun liikkuvuuden suhteen olisi suurinta valtakunnan tasolla. Kurttilan mukaan todennäköisin ja toivotavinkin malli lähteä liikkeelle olisi kuitenkin maakuntataso.

– Silloin toimijat olisivat lähellä metsänomistajaa ja aluetta, ja voidaan vielä hakea mallia, joka olisi paras.

Kurttilan mukaan metsänvuokrauksen liikkeellelähtö ei ole pääasiassa kiinni metsänomistajista.

– Ei metsänomistaja voi tehdä mitään ennen kuin on joku toimija, joka laittaa liiketoiminnan käyntiin.

– Sitten se on kiinni metsänomistajista, ja siitä järjestelystä, miten se koordinoidaan ja saadaan läpinäkyväksi.

Metsänvuokraus hyvä lisätökalu

Päijät-Hämeessä yli 300 hehtaaria metsää omistava **Jaakko Temmes** on ollut Metsävuoto-hankkeessa tuomassa mukaan metsänomistajan ja metsäsijoittajan näkemyksiä ja mielipiteitä.

Temmeksen mukaan metsänvuokraus voisi olla hyvä lisä metsänomistamisen työkalupakkiin. Metsänhoidon saa jo avaimet käteen -periaatteella, mutta tässä mentäisiin pikkaisen vielä pitemmälle. Mikko Kurttila pohtii, että voi käydä myös niin, että nykyiset metsänhoitosopimukset lähtevät kehittymään metsänvuokrauksen suuntaan.

Temmes arvioi, että metsänomistajat voivat pelätä eniten sitä, että mitä jos hakkaaja hakkaa kaiken puuston pois. Ei jää mitään, kun tilan saa takaisin. Metsäänsä vuokraavaksi on kaavailtu muun muassa etämetsänomistajia. Temmes on myös Etämetsänomistajien liiton varapuheenjohtaja, ja asiasta on liitossa keskusteltu jonkin verran.

IT-alalla työuransa tehnyt diplomi-insinööri on sijoittanut metsään 1990-luvulta lähtien. Voisiko Temmes itse vuokrata metsiään jollekin toimijalle?

– Omalta osaltani voisi olla niin, että teen sukupolvenvaihdoksen, ja muualla töissä olevat lapset vuokraisivat metsänsä sitten esimerkiksi 20 vuodeksi.

– Voisi luoda ensin uraa, eikä tarvitsisi huolehtia metsänhoidosta. Sitten myöhemmin ottaa metsän aktiivisemmin haltuun.

Metsätalous on pitkäjänteistä toimintaa, ja Temmeksen mukaan esimerkiksi 10 vuotta olisi liian lyhyt aika metsänvuokraamiselle.

Jos epäilyttää, älä vuokraa

Metsänhoitaja **Anna-Rosa Asikainen** tutki

*Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Karjalan toiminnanjohtaja **Pekka Nuutinen** arvioi, että metsänhoitoyhdistyksen omin rooli metsänvuokrauksessa olisi neuvonantaja ja konsultti.*

Metsänvuokrauksella voisi saada kokoon isompia puukertymiä, jolloin harvennuspuukin menisi livakemmin kaupaksi.

Itä-Suomen yliopiston oikeustaloustieteen pro gradu -työssään maanvuokralain istuvuutta metsänvuokraukseen, ja sanoo että sopii. Mutta vuokrasopimuksen ehdot on muotoiltava yksityiskohtaisesti ja kuhunkin tilanteeseen sopivasti.

– Se sopimus on erittäin tärkeässä asemassa, jos tätä toimintaa lähdetään tekemään. Maanvuokralaki on monilta osin erittäin yleistasoinen, se ei anna yksiselitteistä apua esimerkiksi riitatilanteessa.

Metsälaki antaa tänä päivänä väljät puitteet metsänkäsittelyyn, ja eri tavat antavat eri lailla euroja.

– Jotta saataisi määriteltyä esimerkiksi vuokra, niin se edellyttää, että pystytään ennakoimaan tulevia kassavirtoja.

– Olisi syytä sopia varsin tarkasti, millä periaatteella metsiä käsitellään.

Maanomistus säilyy vuokranantajalla, mutta Asikainen toteaa, että selvyyden vuoksi on syytä sopia tarkasti myös esimerkiksi siitä, millä pelisäännöillä vuokranantaja voi ottaa poltettavaa omaan takkaansa.

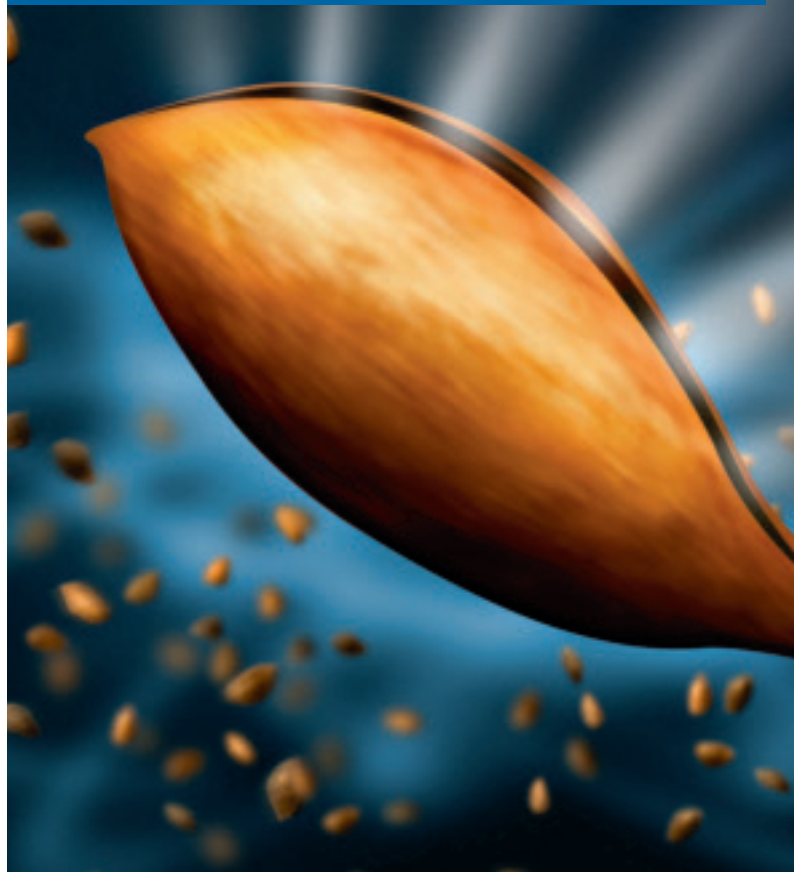
Asikainen pohtii, että sanassa metsänvuokraus on myös termistöllinen pulma. Se kalskahtaa oudolta ja vieraalta. Palvelu pitäisi mieluummin mieltää kokonaisvaltaiseksi metsäomaisuuden hoitopalveluksi, jossa molemmat hyötyvät.

Asikainen kehottaaakin ajattelemaa sopimusta tehdessä myös sitä toista osapuolta ja yhteistä hyvää.

– Yllätyksiä voi aina ajan kanssa tulla. Mutta jos osapuolilla on toisiaan kohtaan epäilyksiä tai epäluottamusta, niin sanoisin, että järjestelyyn ei ehkä ole syytä ryhtyä.

Metsävuoto-hankkeen noin puolen miljoonan kuluista 90 prosenttia tuli Tekesin INKA-ohjelmasta. Yksityisiä rahoittajia olivat Pohjois-Karjalan ja Päijät-Hämeen metsänhoitoyhdistykset sekä neljä yritystä.

KOTIMAINEN JALOSTETTU SIEMEN ON HYVÄN METSÄN PERUSTA!

VALIOSIEMENTÄ MYÖS METSÄKYLVÖÖN – KASVUA, LAATUA JA MONIMUOTOISUUTTA!

SIEMEN FORELIA

Puh. 0206 39 6120
PL 6 (Kalevankatu 8) • 40101 Jyväskylä

www.siemeforelia.fi

KOTIMAINEN KUUSI ON SUKUNSA PARHAITA

Kuusen suvussa on noin 50 lajia, joskin arviot vaihtelevat rajausperusteista riippuen. Kotimainen suomalainen kuusi on yksi parhaista sekä metsätaloudellisessa mielessä että kestävyydeltään. Dendrologian Seura on valinnut kuusen (*Picea*) vuoden 2017 puusuvuksi.

Teksti ja kuvat Heikki Kiuru

Kuuset esiintyvät pohjoisen pallonpuoliskon viileissä vyöhykkeissä ja vuoristoissa. Suomessa kasvava kuusi on jaettu kahdeksi alalajiksi euroopankuusi (*Picea abies* ssp. *abies*) ja siperiankuusi (ssp. *obovata*).

Kuusi levisi maahamme jääkauden jälkeisen lämpimän vaiheen jälkeen ilmaston viiletessä ja valtasi kasvupaikkoja männyltä ja lehtipuilta. Lämpökaudella runsaana esiintyneet jalot lehtipuut vähenivät kuusen runsastuessa. Nyt kuusi kasvaa maasamme valtapuuna lähes kaikkialla tuoreilla kankailla ja viljavammilla mailla.

Hopeakuusen versoja

Ulkolaisia kuusia koristepuina

Kotimainen kuusi on metsätaloudellisessa mielessä sukunsa parhaita lajeja. Ulkomaisia kuusia on Suomessa kokeiltu metsikköinä jo 1900-luvun alkupuolella. Merkittävimpiä ovat Metsäntutkimuslaitoksen ja Mustilan arboretumin 1920 ja 1930-luvuilla perustetut viljelmät. Puiden siemenet hankittiin mahdollisimman paljon Suomea muistuttavilta alueilta Pohjois-Amerikasta, Euroopasta ja Aasiasta. Koemetsikköiden ansiosta meillä on hyvät tiedot

ulkomaisten kuusien menestymisestä Suomessa. Mitkään lajit eivät ole metsäpuuna tarjonneet erityisiä etuja kotimaiseen kuuseen verrattuna. Koristepuuna ulkomainen kuusi on usein kotimaista kuusta parempi vaihtoehto.

Ulkomaisista lajeista merkittävin on serbiankuusi (*Picea omorica*), joka voisi olla yhtä hyvin bosniankuusi, koska siemenet on kerätty alun perin sieltä. Laji kuvattiin tieteelle vasta vuonna 1877. Mahdollisesti Stradivarius valmisti viulujaan serbiankuusesta. Perimätiedon mukaan viuluihin käytettiin Adrianmeren takana kasvavaa valkoista kuusta. Laji kasvaa luontaisena vuoristossa 1000–1500 metrin korkeudessa.

Serbiankuusi on ollut laajemmalle levinnyt ennen jääkautta. Jääkausi on tuhonnut suurimman osan esiintymistä lukuun ottamatta pieniä metsiköitä Balkanin vuoristoissa. Laji ei ole enää kyennyt valtaamaan takaisin laajempia alueita. Serbiankuusen perintökijöissä on kuitenkin säilynyt sopeutuminen pohjoisiin oloihin ja erilaiseen valoilmastoon. Suomen vanhimmat serbiankuusimetsiköt Mustilan arboretumissa ovat vielä 100-vuotiaina hyväkuntoisia.

Serbiankuusi on parhaita ulkomaisia viherpuitamme. Latvus on kapea avoimellakin paikalla, joten se mahtuu kasvamaan pitkään pienelläkin pihalla. Serbiankuusi on sukunsa ainoa ulkomainen laji, jonka voi jokseenkin varmasti odottaa kasvavan vielä vanhanakin kauniina puuna. Neulasten väri ja kasvutapakin soveltuvat hyvin suomalaiseen maisemaan.

Ulkolaisille lajeille valo ei aina riitä

Okakuusi (*Picea pungens*) ja sen muunnokset hopeakuuset ovat yleisiä pihoiissa. Laji on kotoisin Suomea etelämpää Pohjois-Amerikan itäosista. Hopeakuusi on nuorena kaunis, mutta ränsistyy vähäisessäkin varjostuksessa viimeistään keski-ikäisenä. Hopeakuusi on kotiseudullaan Pohjois-Amerikassa tottunut lyhyeen päivään ja korkeammalta paistavaan aurinkoon. Pohjoisessa puu vaatii enemmän valoa. Tämä on syynä monen muunkin erilaisesta valoilmastosta tuodun havupuun ränsistymiseen jo keski-ikäisenä. Usein on parempi kaataa alhaalta kuivaoksaiset ja pienelle pihalle liian isoiksi kasvaneet hopeakuuset

Kotimainen kuusi on maaseudun kulttuurimaisemassa komeampi kuin suvun ulkomaiset lajit. Korkeus 29 m. Ympärysmitta 286 cm. Hyvinkää.

ja istuttaa tilalle uusia puita.

Engelmanninkuusi (*Picea engelmannii*), pienikasvuinen mustakuusi (*Picea mariana*) ja kiiltävän tummaneulasinen Ajaninkuusi (*P. jezoensis*) ovat soveltuneet myös koristepuiksi, mutta niiden käyttö on jäänyt vähäiseksi, koska ne eivät ole tarjonneet erityisiä etuja tutumpiin lajeihin verrattuna.

Kotimaisista puulajeista kuusella esiintyy eniten muuntelua. Tarkkasilmäinen kulkija huomaa kuusimetsässä useita rungoltaan toistensa kaltaisia, mutta oksistoltaan erilaisia kuusia, kuten kampakuusia ja laakakuusia. Kotimaisen kuusen erikoismuotoja ovat tapionpöydät, kapealatvaiset muodot ja käärmekuusi. Erikoismuotojen käyttö vaatii harkintaa. Koska ne eivät yleensä ole kovin elinvoimaisia, kannattaa muistopuiksi tai kotikuuseksi maatilan pihaan istuttaa tavallinen suomalainen kuusi.

Pisin tunnettu kuusemme on Padasjoella Vesijaon luonnonpuistossa kasvava 44,5 metrinen puu. Hausjärvellä kasvaa pihakuusi, jonka ympärysmittaksi on mitattu 469 cm ja korkeudeksi 29,8 m.

Käärmekuusi on kotimaisen kuusen erikoismuoto

Havupuusta antibiootteja superbakteereja vastaan

Viime syksyn Slush-tapahtumassa Skolar Award -kilpailun pääpalkinto, 100 000 euroa, myönnettiin Itä-Suomen yliopiston tutkijalle **Virpi Virjamolle**, joka kehittää havupuista uusia lääkkeitä. Tavoitteena on mm. löytää uusia antibiootteja superbakteereja vastaan.

Stpendillä on rahoitetaan perustutkimusta, joka pureutuu alkaaloideihin, havupuiden kemialliseen yhdisteeseen, jota ei ole tähän mennessä juuri tutkittu.

– Antibioottiresistantit bakteerit ovat nyt ja tulevaisuudessa uhkaava ongelma ja meillä on todellinen hätä löytää toimivia ja uudenlaisia lääkkeitä. Parhaassa mahdollisessa tapauksessa tällä tutkimuksella voidaan pelastaa tuhansia ihmisiä”, Virjamo totesi viime syksynä tiedotteessaan.

Tuomaristo valitsi voittajan yksimielisesti. Virjamon tutkimusidealle uskotaan olevan kiinnostusta ja käyttöä myös Suomen metsäteollisuudessa.

HAASTAVAN HYVÄ TYÖPAIKKA

Kaupunkien metsien hoidosta vastaavalla metsäammattilaisella tulee eteen monia asioita, joihin muiden metsäalan toimijoiden palveluksessa ei välttämättä törmää. Lappeenrannan kaupungin metsätalouspäällikkö **Risto Laukas** ei juurikaan keksi työstään huonoja puolia.

Teksti ja kuvat Martti Linna

*Timo Korpaksen (vasemmalla) ja Janne Tellan (oikealla) kaltaiset osaavat metsäpalveluyrittäjät ovat **Risto Laukaalle** arvokkaita yhteistyökumppaneita. Hautausmaan ja asutuksen välisen metsäkaistaleen harventaminen vaatii taitoa ja malttia.*

*– Helsingin kaupungilla ei oikeastaan ole ollenkaan talousmetsiä. Pohjois-Suomen kaupungeissa taas toimitaan metsälain perusteella. Meillä ollaan siinä välivähykkeessä, **Risto Laukas** sanoo. – Vaatimukset metsien hyvälle hoidolle kasvavat, mutta en pidä sitä huonona asiana.*

— Tähän kuuluvat kaikki ne jutut, joihin metsäalalla vain voi törmätä, vuodesta 1982 saman työnantajan, eli Lappeenrannan kaupungin palveluksessa työskennellyt Laukas kertoo.

— Lisäksi tulevat esimerkiksi kaavoitukseen liittyvät kysymykset. Erilaisten esitysten valmistelu ja kirjoittaminen ei sekään ole sitä perinteisintä metsämiehen työtä.

Valmisteilla oleva maakuntahallintouudistus muokkaa jo tänä vuonna kuntien organisaatioita. Myös Lappeenrannassa otetaan ensi kesänä käyttöön uusi toimialajako. Risto Laukas painottaa työelämässä oman esimiehen tuen merkitystä. Hänellä se puoli on kunnossa: kun lehdistössä tai muualla mollataan kaupunkimetsien hoitoa, tulee ”yläkerrasta” myös positiivista palautetta.

Kaupunkimetsissä hoidon kestävyys on pyhä kolmijako, eli taloudellisuus, ekologisuus ja sosiaalinen kestävyys ovat konkreettisia asioita. Taloudessa kaupungin metsäomaisuuden hoitajalle annetaan vuosittain euromääräinen nettotulostavoite. Metsien vuotuinen hakkuumäärä on tähän saakka ollut Lappeenrannassa noin 14 000 kiintokuutiometriä. Määrän nostamista 20 000 – 22 000 kuutiometriin valmistellaan. Siihen olisi hakkuumahdollisuuksien puolesta varaa.

Kulukuri on kunniasa

— Meillä on metsäsuunnitelmat, joita päivitetään. Olemme esitelleet poliittisille päättäjäille useampiakin hakkuun tehokkuuslukuja. Niistä on valittu aina se, joka on johtanut 65–70 prosenttiseen hakkuumahdollisuuksien hyödyntämiseen. Se taas on johtanut siihen, että hakkuut ovat olleet liian keveitä.

Kuntataloudessa eletään kireitä aikoja. Lappeenrannassakin on esitetty, että parina seuraavana vuonna kaupungin metsistä pitäisi saada noin 150 000 euroa enemmän tuloja. Talousmetsähakkuiden lisäksi tuloja kertyy esimerkiksi tonttipuiden hakkuista.

Vuonna 2013 Risto Laukas teki ylemmän amk-tutkinnon opinnäytetyönään selvityksen Suomen suurimpien kaupunkien metsätoimintojen kehittämisestä. Lappeenrannassa työ johti siihen, että metsätöitä tekevät kaupungin omien miesten sijasta kilpailutuksen perusteella valittavat urakoitsijat.

Ekologisen kestävyys on tärkeys lisääntyy koko ajan. Yhteisesti omistettuun metsään kohdistuu vieläkin kovempi suojelupaine kuin yksityismaihin. Kaupungin metsien monimuotoisuutta ja vanhoja metsiä pitää hoitaa esimerkiksi.

Mielipiteitä kaikkiin suuntiin

— Metsämme ovat PEFC-sertifioinnin piirissä, viime kesän auditoinnissa saimme kehujia, kertoo Laukas.

— Rantahakkuisiin haetaan maisematyöluupa. Niissä toimitaan paitsi PEFC:n kriteerien, myös kaavamääräysten mukaan. Aina niihin jätetään kuitenkin leveämmät suojavaatimukset kuin mitä pykälät vaativat.

Rantametsät ovatkin tyypillinen kohde, jossa ekologisia ja sosiaalisia asioita joudutaan sovittamaan toisiinsa. Osa kaupunkilaisista ei nimittäin ymmärrä, miksei heidän kotinsa ikkunasta voisi avata näkymää kauniille Saimaalle. Siinä päätöksentekijän on taiteiltava erilaisten arvojen ja arvostusten välissä.

— On olemassa joukko ihmisiä, jotka haluavat, ettei metsissä tehdä mitään. Sitten on toinen joukko, joka haluaa että metsät tarjoavat työtä ja toimeentuloa. Tehtyjen selvitysten mukaan hakkuita puoltaa yleensä noin 60–70 prosenttia haastatelluista, niitä vastustaa noin kolmannes. Aina, kun jotakin tehdään, se herättää myös arvostelua.

Ihan oma metsäakatemia

Lappeenrannassa on kehitetty vuorovaihtuudesta toimintatapaa kaupunkimetsien käsittelyssä. Jo hakkuiden ja hoitotöiden suunnitteluvaiheessa asukkailla on useita mahdollisuuksia tulla kuulluiksi. Asukaskouksissa kerätään palautetta, ja linjat ovat auki vielä silloinkin, kun työmaat ovat jo käynnissä. Se vaatii kaupungin metsätalousohjeita kykyä kirjoittaa sujuvasti, ja kykyä esittää asiansa ymmärrettävästi.

Vapaa-ajallaan Risto Laukas hoitaa mielellään omia metsiään. Hakattua ja ajettua hankintapuuta kertyy vuosittain 100–400 kuutiometriä. Lisäksi hän tekee pystykauppoja, korjaa energiapuuta ja kasvattaa joulukuusia. Oma pieni ”metsäakatemiaakin” hänellä on:

— Toinen oppilaista on oma tyttärenti, kauppatieteiden maisteri. Hommaan hänelle metsäalan kirjoja ja pidän niistä tenttejä, sanoo Laukas, selvästi hyvillään siitä, että seuraavillekin puusukupolville taitaa olla hoitaja tiedossa.

Taajamametsissä toimitaan keskellä asutusta. Metsien hoitoon kohdistuu monenlaisia tarpeita ja toiveita.

Metsäopiskelijoiden kesä- ja talvikisat HUIPPU-URHEILUA JA HAUSKANPITOA LIKI 100 VUOTTA

Metsäalan opiskelijoiden kesä- ja talvikisoilla on pitkä ja arvokas historia lukuisine huippu-urheilijoineen ja kovatasoisine kilpailuineen. Alkuaikojen kilpaurheilupainotteisuus on vaihtunut nykyaikana suurelta osin hauskanpitoon ja viihdelajeihin, mutta perinteitäkään ei ole unohdettu.

Teksti Jani Akkanen

Ensimmäiset kisat järjestettiin vuonna 1928. Osallistuvia kouluja oli alkuvaiheessa neljä: Tuomarniemi, Nikkarila, Evo ja Rovaniemi. Alkuun kesä- ja talvikisat olivat kaksipäiväisiä ja ohjelma tiivis: päivällä urheiltiin ja illalla jaettiin palkinnot. Ensimmäiset merkinnät kolmepäiväisistä kesäkisoista löytyvät vasta 1950-luvulta.

Lajien suorituspaikat ovat aina olleet koulujen läheisyydessä. Jos koululla ei ollut esimerkiksi omaa yleisurheilukenttää, niin urheiltiin lähimmän kylän tai kaupungin urheilukentällä. Vaikka puitteet olivat usein erinomaiset, niin hyvistä urheiluvälineistä oli alkuaikoina pulaa.

Yleisötapahtumasta sisäpiirin huviksi

Kisat kehittyivät nopeasti yleisötapahtumiksi: Evolla kerrotaan olleen vuonna 1931 jopa kahdeksansataa katsojaa. Normaalisti katsojamäärät vaihtelivat alkuaikoina neljänsadan ja seitsemänsadan välillä. Syytä suuriin katsojamääriin olivat huippu-urheilijat, jotka opiskelivat metsäkouluissa ja kisojen kovatasoisuus.

Tultaessa 1960-luvulle, kisojen rooli yleisötapahtumana oli jo hiipumaan päin ja vuoden 1963 kesäkisoissa Evolla katsojia oli arviolta enää parisataa paikalla, vaikka sääolosuhteet olivat erinomaiset. Myöhemmin yleisöä oli paikalla enää seuraamassa kisatansseja ja tukkilaislajeja. Nii-

Yhteisöllisyyttä ja leikkimielistä kilpailua edustava köyden veto säilyttää edelleen suosionsa metsäopiskelijoiden kisoissa. Kuva Evolta vuodelta 2009. Kuva Tiina Eklund Muut kuvat Metsämies-lehden arkisto

den hävitessä ohjelmasta myös ulkopuoliset katsojat jäivät pois.

Kaikki lähti liikkeelle yleisurheilusta

Kesäkisoissa lajit keskittyivät aluksi yleisurheiluun. Heti 1930-luvun alkupuolella yleisurheilun rinnalle otettiin lajeiksi pyöräily ja uinti. Vuonna 1949 mukaan tuli metsätaitoilu ja sen jälkeen tukkilaislajit ja soutu. Joukkuelajina oli aluksi pesäpallo, jonka rinnalle tuli myöhemmin lentopallo ja muita joukkuelajeja. Rovaniemen kesäkisoissa vuonna 1950 metsätaitoilu oli jaettu kahteen osaan: Metsätaito – arviointi ja leimaus sekä metsätaito ja suunnistus. Seuraavan vuoden kisoissa nämä osat yhdistettiin ja alettiin puhua metsätaito- ja suunnistuskilpailusta.

Ensin arvioitiin, sitten ammuttiin

Myöhemmin 1950-luvulla metsätaitokilpailut koostuivat leimauksesta, arvioinnista ja suunnistuksesta. Jokaisessa osiossa kilpailtiin erikseen, minkä lisäksi kaikista osioista laskettiin pisteet yhteen ja palkittiin myös kokonaiskilpailun voittaja. Metsätaitokilpailun sääntöjä päivitettiin vuoden 1964 Tammisaaren kesäkisoihin vas-

taamaan uusia metsäurheilusääntöjä. Näin ollen leimaustehtävä korvattiin metsänhoitotehtävien sarjalla.

Kesäkisoissa on nähty myös ampuurheilua, kun 1960- ja 1970-luvuilla kisattiin kolmiottelua. Se sisälsi pienoiskivääriammuntaa (20 laukausta makuulta 50 metrin matkalta), 50 metrin vapaauinnin ja kolmen kilometrin maastajuoksun.

Muutakin kuin urheilua

Vuonna 1956 kilpailuihin päätettiin ottaa henkiset lajit mukaan. Niitä olivat puhe-, kirjoitus ja valokuvauskilpailu. Kesäkisojen kohdalla henkiset kilpailut jäivät nopeasti pois ohjelmasta ja 1960-luvun alkupuolella niitä järjestettiin enimmäkseen talvikisojen yhteydessä. Myöhemmin vakiintui tavaksi järjestää valokuvauskilpailu kesäkisojen yhteydessä ja puhe- ja kirjoituskilpailu talvikisojen yhteydessä. Kirjoitus- ja valokuvauskilpailuihin osallistuneet työt oli laadittu kouluilla jo ennen kisoja.

Vapaa-ajan ohjelmaa on järjestetty aikojen saatossa monenlaista. Esimerkiksi avajaispuheenvuoron on monesti pitänyt koulun johtaja tai kutsuvieras. Samassa yhteydessä on ollut myös muuta ohjelmaa, esimerkiksi muistettu kaatuneita ja kuunneltu torvisoitantaa.

Kohti nykyisyyttä

Tultaessa 80- ja 90-luvun taitteeseen, alettiin siirtyä yksilöurheilusta entistä enemmän joukkuelajeihin, kuten kaukalopalloon ja sählyyn. Kisojen painopiste alkoi samalla siirtyä pois kilpaurheilulajeista enemmän yhteisöllisempään ja rennompaan suuntaan. Sama trendi jatkui myös 2000-luvulle siirryttäessä ja mukaan tuli entistä enemmän alkoholiin ja rentoon yhdessäoloon keskittyviä lajeja.

Tietynlainen aallonpohja käytiin läpi 2000-luvun alkupuolella, kun kisojen osallistujamäärät olivat hiipuneet ja ohjelmaa ei ollut nimeksikään. Suunta kuitenkin korjattiin nopealla tahdilla uudistamalla kisojen ohjelmaa ja järjestämällä Rekry-messut Rovaniemen talvikisojen yhteydessä vuonna 2004 ja Tampereen talvikisojen yhteydessä vuonna 2005. Oikeastaan näissä jalanjäljissä mennään edelleen, tosin ohjelmassa on ollut kaikkea saappaanheitosta pussijuoksuun.

Uuden kouluympäristön haasteet

Metsätalouden opetus on alkanut siirtyä pois metsän keskeltä kaupunkien keskus-toihin. Kisojen järjestämisen ympäristö muuttuu samalla radikaalisti. Esimerkiksi

Mikkelin ammattikorkeakoulussa alkoholin juominen on kielletty koulun alueella, yöpyminen ei onnistu koulun tiloissa, puhumattakaan saunomisesta tai muusta ajanvietteestä. Samankaltainen tilanne on ainakin Joensuussa, Tampereella ja Rovaniemellä. Tämä pakottaa kisojen järjestäjät kehittämään metsäopiskelijoiden kesä- ja talvikisoja uuteen ympäristöön sopivaksi.

Kisat on perinteisesti järjestetty kouluissa ja niiden lähistöllä. Kaupunkiin sijoittuminen sulkee joitain mahdollisuuksia pois, mutta avaa samalla uusia. Tapahtumapaikkoja voisi viedä lähimetsiin ja kaupunkien keskustoihin. Haalarit päällä liikkuvat opiskelijat mainostaisivat kisatesaansa metsäalan opetusta ja saisivat hyvin järjestetyllä tapahtumalla mediankin huomiota.

Eloonjäämiskamppailusta uuteen nousuun

Metsätaikisojen suosio on ollut jo pitkään laskussa. METO ry:n kanssa yhteistyössä tekemäni kyselyn mukaan, metsätaitoilu koettiin monesti hankalaksi ja

muulta hauskanpidolta aikaa vieväksi aktiviteetiksi. Pohdittiin myös, onko aika ajanut niistä ohi. Kysymys on todellakin aiheellinen ja ajankohtainen, sillä kisojen perusperiaate ei ole hirveästi muuttunut alkuajoina, eli vuodesta 1949.

Vaikka metsätaitoilu onkin hyvä tapa kehittää sekä fyysistä kuntoa, että metsäalan taitoja, niin nämä hyödyt jäävät opiskelijoiden kohdalla lähinnä teoreettisiksi, jos kukaan ei osallistu. Lajin pakollisuus ei liene varteenotettava vaihtoehto.

Monipuolisuutta ja uuden kehittämistä

Kisojen lajien on kehityttävä nimenomaan osallistujien ehdoilla, ei pysyä muuttumattomina perinteiden takia. Metsätaikisojen kohdalla voisi kokeilla esimerkiksi pelkkää taitorataa, jossa suoritettaisiin tehtävärastit yksin tai ryhmissä ilman ajanottoa ja korttien palauttamista. Oikeat vastaukset kerrottaisiin joko seuraavalla rastilla tai radan lopussa. Tavoitteena olisi kilpailun sijaan oman osaamisen kehittäminen ja yhdessä oleminen.

Henkisten lajien paluu muodossa tai toisessa olisi tervetullut uudistus, sillä eri alojen osajia löytyy opiskelijoista varmasti. Näitä lajeja voisi kehittää myös koulujen ehdoilla, jolloin kisojen järjestämiselle olisi muitakin perusteluja, kuin hauskanpito ja yhdessä oleminen. Tämä voisi auttaa myös rahoituksen ja tilojen järjestämisessä.

Teknologia on kymmenessä vuodessa kehittynyt huomasti, mutta kisojen ohjelmassa sitä ei ole käytetty liiemmin hyväksi. Olisiko tässä yksi hyvä kehittämisen paikka, kun suunnitellaan uutta ohjelmaa?

Kisoilla eittämättä on edelleen paikkansa metsäalan opiskelijoiden lähentäjänä ja eri koulujen opiskelijoiden välisten verkostojen luomisessa. Tapahtuma on oiva mahdollisuus luoda me henkeä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta opiskelijoiden keskuudessa.

Kuka urheilujulkis hävisi metsäopiskelijoille kisoissa? Tunnistatko tuttuja henkilöitä kuvista? Lue jutun pidempi versio uudesta Luonnon Varassa -verkkolehdestä, www.luva.fi.

J. Mononen Nikkarilasta työnsi kuulassa kultaa metsäopistojen kisoissa Evöllä 7.-9.8.1970. Tulos 13,03 m.

Vuonna 1964 metsäopistojen kisoissa oli mukana metsätaitoilun ohella myös ammuntaa ja yleisurheilua.

Vuonna 1965 Tuomarniemellä yleisurheiltiin, uitiin, pelattiin ja taiteiltiin tukilla!

Metsäopiston suorittaneiden nimikkeitä:

- v. 1878 – 1921 Metsänvartija
- v. 1922 – 1946 Metsätyönjohtaja
- v. 1946 – 1974 Metsäteknikko
- v. 1974 – 1983 Metsäinsinööri
- v. 1983 – Metsätalousinsinööri

Työntekijän palkkaaminen – mikä muuttui 1.1.2017?

Hallituksen työllistämistä edistävien toimenpiteiden keihäänkärkenä oli työntekijän palkkaamisen esteiden purkaminen. Työsopimuslaki onkin saanut työntekijän ja työnantajan kannalta merkittäviä muutoksia työntekijän palkkaukseen. Muutokset ovat tulleet voimaan 1.1.2017.

Määräaikaiset työsopimukset

Työsopimuslain mukaan työsopimus on voimassa toistaiseksi, jollei sitä perustelusta syystä ole tehty määräaikaisena. Jos määräaikainen työsopimus on työnantajan aloitteesta tehty ilman perusteltua syytä, pidetään sopimusta toistaiseksi voimassa olevana.

Koska kysymys on työntekijän suojaksi säädetyistä pakottavasta säännöksestä, määräaikaisen sopimuksen tekemisen rajoitukset koskevat vain työnantajan aloitteesta määräaikaisina tehtyjä sopimuksia. Perustellun syyn edellytystä ei siis sovelleta esimerkiksi tilanteissa, joissa sopimus tehdään määräaikaisena työntekijän toiveesta.

Määräaikaisen sopimuksen käyttö on perusteltua esimerkiksi silloin, kun kysymys on jonkin määrätyn työn tai työkokonaisuuden tekemisestä. Määräaikaisen sopimuksen käyttöedellytyksiä arvioitaessa huomiota kiinnitetään paitsi itse työn erityisluonteeseen myös työn erityispiirteisiin kunkin työnantajan kannalta.

Perusteltu syy voi täyttyä myös kausiluonteisissa töissä tai tietyn yksittäisen merkittävän tilauksen kestoajaksi. Määräaikaisen työsopimuksen käytön perusteena voi olla myös sijaisten tarve. Sillä, minkä vuoksi sijaista tarvitaan, ei ole merkitystä. Vaikka sijaisen käyttö johtuu jonkun työntekijän väliaikaisesta poissaolosta, ei yrityksen ulkopuolelta tulleen työntekijän välttämättä tarvitse tehdä juuri vapaalla olevan työtehtäviä. Työnantajan tarpeen lisätyövoiman palkkaamiseen tulee kuitenkin perimmältään johtua jonkun työntekijän poissaolosta.

Muutoksena aikaisempaan työnantaja on voinut kuitenkin palkata 1.1.2017 alkaen pitkäaikaistyöttömän määräaikaiseen työsuhteeseen ilman erityistä perustellun syyn vaatimusta. Muutoksella pyritään alentamaan työnantajan työllistämiskynnystä pitkäaikaistyöttömien palkkaamiseen sekä erityisesti mataloittamaan sellai-

sen työnantajan työllistämiskynnystä, joka ei ole täysin varma työntekijän palkkaamisen liiketaloudellisesta kannattavuudesta tai työvoimatarpeen olemassaolosta.

Pitkäaikaistyöttömänä pidetään henkilöä, joka on ollut edellisen 12 kuukauden ajan yhdenjaksoisesti työtön työnhakija. Enintään kahden viikon pituinen työsuhde ei kuitenkaan katkaise työttömyyden yhdenjaksoisuutta.

Pitkäaikaistyöttömän kanssa ilman perustellun syyn vaatimusta tehtävän määräaikaisen työsopimuksen enimmäiskesto on yksi vuosi. Työnantajan ja työntekijän on mahdollista sopia myös useammasta vuotesta lyhyemmästä työsopimuksesta. Määräaikaisia sopimuksia voi kuitenkin vuoden aikana tehdä enintään kolme kappaletta ja niiden yhteenlaskettu kokonaiskesto saa olla enintään yksi vuosi.

Koeaika

Työnantaja ja työntekijä voivat sopia työnannon aloittamisesta alkavasta koeajasta, jonka kuluessa sopimus voidaan molemmin puolin purkaa laissa säädetyistä perusteista riippumatta. Koeajan tarkoituksena on antaa molemmille sopijapuolille aikaa harkita, vastaako tehty työsopimus etukäteisodotuksia.

1.1.2017 voimaan tulleen uudistuksen yhtenä merkittävimpiä muutoksena oli koeajan keston kasvattaminen neljästä kuukaudesta kuuteen kuukauteen. Lisäksi työnantajalla on mahdollisuus pidentää koeaikaa, jos työntekijä on ollut koeaikana työkyvyttömyyden tai perhevapaan vuoksi poissa työstä vähintään 30 kalenteripäivää. Määräaikaisessa työsuhteessa koeaika saa pidennyksineen olla korkeintaan puolet työsopimuksen kestosta, ei kuitenkaan enempää kuin kuusi kuukautta. Muutosten myötä työnantajalla on paremmat edellytykset selvittää, onko työntekijällä kyky selviytyä työstä.

Koeajan kuluessa työsopimus voidaan molemmin puolin purkaa, mutta ei kuitenkaan syrjivillä tai muutoinkaan koeajan tarkoitukseen nähden epäasiallisilla syillä. Työnantajan näkökulmasta perusteen tulee olla sellainen työntekijän henkilöön ja hänen työsuorituksiensa liittyvä syy, jonka vuoksi työnantajalla on peruste katsoa, että tehty työsopimus ei vastaa työnantajan sille asettamia vaatimuksia. Perusteen tu-

lee olla todellinen, sillä aiheettomia epäilyjä esimerkiksi työntekijän terveydentilasta pidetään epäasiallisina perusteina.

Oikeuskäytännössä esimerkiksi ammattilaiskoripalloilijan katsottiin koeaikana purkaneen sopimuksen epäasiallisella perusteella, kun purkamiselle ei ollut esitetty muuta syytä kuin paremman vastikkeen saaminen toisessa koripallojoukkueessa.

Työntekijän takaisin ottaminen

Lain mukaan työnantajan on tarjottava työtä tuotannollisilla ja taloudellisilla syillä irtisanomalleen, työ- ja elinkeinotoimistosta edelleen työtä hakevalle entiselle työntekijälleen, jos hän tarvitsee työntekijöitä samoihin tai samankaltaisiin tehtäviin, joita irtisanottu työntekijä oli tehnyt. Toisin sanoen sen sijaan, että työnantaja palkkasi yhtiöön kokonaan uuden työntekijän, työnantajan on tarjottava jo kertaalleen irtisanotulle työntekijälleen mahdollisuutta palata takaisin.

Säännöksen tarkoituksena on suojella työntekijää työttömyydeltä ja varata hänelle tilaisuus palata ammattitaitoaan vastaavaan työhön. Takaisinottovelvollisuus estää lisäksi väärinkäytöstilanteita, joissa

Jani Pitkänen

asianajaja, varatuomari
Eversheds Asianajotoimisto Oy
jani.pitkanen@eversheds.fi

työntekijä irtisanotaan tuotannollisista ja taloudellisista syistä, vaikka irtisanomisen todelliset syyt liittyvät työntekijän henki- löön.

Takaisinottovelvollisuuden soveltumi- sen kannalta on oleellista, että työnantaja tarvitsee työntekijöitä samoihin tai saman- kaltaisiin tehtäviin. Miten työn samankal- taisuutta arvioidaan? Työtä voidaan yleen- sä pitää samankaltaisena, jos se muistut- taa työntekijän aikaisempia työtehtäviä ja työntekijällä on sellainen ammattitaito, koulutus ja aikaisempi työkokemus, että

hänenlaisensa työntekijän voidaan olettaa tulevan valituksi kyseiseen työhön, jos muita työnhakijoita ei olisi.

Takaisinottovelvollisuus tarkoittaa irti- sanotun työntekijän todellista etusijaa. Työhön sovelias työntekijä on asetettava pätevemmänkin ulkopuolisen kilpahakijan edelle.

On muistettava, että työn tarjoamisvel- vollisuus ei edellytä, että irtisanottu työn- tekijä on edelleen työttömänä, sillä työn- hakijana voi olla muukin kuin työtön hen- kilö.

Työntekijän takaisinottoa koskevan la- kimuutos koskee takaisinottovelvollisuu- den kestoa. Uudistuksen myötä työnanta- jan takaisinottovelvollisuutta lyhennettiin aikaisemmasta yhdeksästä kuukaudesta neljään kuukauteen tai mikäli työsuhde on jatkunut keskeytyksettä sen päättymiseen mennessä 12 vuotta, takaisinottoaika on yhdeksän kuukauden sijasta kuusi kuu- kautta. Takaisinottovelvollisuuden jousta- voittaminen vähentää hallinnollista taak- kaa ja lisää työnantajan valinnanvapautta työntekijän palkkauksessa.

STTK:n johtaja Katarina Murto

TIEDONSAANTI TYÖPAIKOILLA TOIMII HEIKOSTI

- Yhteistoimintalaki velvoittaa työnantajaa antamaan henkilöstö- ryhmien edustajille tiedot yrityksen taloudellisesta tilasta, palkois- ta ja työsuhteista sekä selvityksen ulkopuolisen työvoiman käytön periaatteista, toteaa STTK:n johtaja Katarina Murto. –Tarpeelliset, käytettävissään olevat tiedot työnantajan on annettava henkilöstö- ryhmien edustajalle ennen yhteistoimintaneuvotteluiden aloitta- mista.

Kuva Liisa Valonen

– Käytännössä tiedonsaanti työpaikoilla toimii kuitenkin liian heikosti, niin henki- löstöryhmien edustajille kuin henkilöstöl- lekin. Tiedonsaanti on aivan liian suppeaa, myöhään ajoitettua ja valikoitua, **Katarina Murto** sanoo.

STTK:n teettämän kyselyn mukaan 46 prosenttia vastanneista kokee, että ei ole saanut riittävästi tietoa työpaikan talou- dellisesta tilanteesta ja tulevaisuuden nä- kymistä eikä työpaikan tärkeimmistä ta- voitteista. Vastaajista 64 prosenttia kokee, että ei ole saanut riittävästi etukäteistietoa työpaikkaa ja työn tekemistä koskevista muutoksista.

– Työpaikoilla on syytä yhä enemmän ennakoita ja varautua muutoksiin. Inno- vaatioita ja kehittämistä tapahtuu vain avoimessa ja kannustavassa ilmapiirissä, jossa tiedonsaanti on laajaa, jatkuvaa ja läpinäkyvää. Tämä lisää luottamusta ja henkilöstön vaikutusmahdollisuuksia ke- hittää työpaikan toimintaa yhdessä työn- antajan kanssa, Murto korostaa.

Henkilöstön edustusta hallinnossa lisättävä

Merkille pantavaa kyselyn tuloksissa on,

että tiedonsaanti on heikompaa pienissä, alle 20 henkilön työpaikoissa, joihin ei so- velleta yt-lakia. Myös työntekijöiden ja toi- mihenkilöiden tiedonsaannissa on selvästi enemmän puutteita ylempiin toimihenki- löihin verrattuna. Tiedonsaannin parempi toimivuus edistäisi yhteistoimintaa ja siten myös paikallista sopimista.

– Tiedonsaannin toimivuutta pitää pa- rantaa laajentamalla työntekijöiden hallin- toedustusta selvästi nykyisestä. Työnanta- jien velvollisuutta on lisättävä annettavien tietojen osalta ja henkilöstön edustajien koulutusoikeutta on parannettava. Luotta- muksen ja yhteistoiminnan edistämiseksi ja paikallisen sopimisen lisäämiseksi hen- kilöstön edustajilla tulee olla oikeus saada edustamiensa työntekijöiden palkkatiedot eriteltyinä. Tämä palkkasalaisuuden osit- tainen purkaminen lisäksi myös oikeuden- mukaisuutta ja tasa-arvoisempaa palkka- politiikkaa työpaikoilla, Murto painottaa.

– Vuoden 2015 STTK:n henkilöstön edustaja -barometrin mukaan jopa kol- mannes luottamusmiehistä saa tiedotus- velvollisuuden piiriin kuuluvan tiedon työnantajalta erittäin tai melko huonosti. Nyt teettämämme kysely vahvistaa näke- mystämme, että tiedonsaannissa on liian usein suuria ongelmia työpaikoilla, Murto päättää.

Lisätietoja:

STTK:n johtaja Katarina Murto, puh: 050 568 9188

Kyselyn tulokset löytyvät diaesityksenä STTK:n sivuilta: <http://www.sttk.fi/wp-content/uploads/2017/01/Tiedonsaanti-ty%C3%B6paikoilla-kysely.pdf>

Meton ja MEOL – Metsäalan Opiskelijat ry:n vuosittainen tutkimus:

HAAPA – HARJOITTELU- PALKKAKYSELYN TULOKSIA

Viime vuoden harjoittelupalkkauskyseily tehtiin marras-joulukuussa 2016. Kyselyyn vastasi 85 opiskelijaa. Lämmin kiitos vastanneille! Meton opiskelijajäsenille on lähetetty tammikuussa tarkempaa tietoa tuloksista.

Teksti ja kuvat: Tiina Eklund

Harjoitteluun hakeminen

Neljännes (26 %) opiskelijoista aloitti harjoittelupaikan hakemisen 6–12 kk ennen harjoittelun alkua. Suurin osa opiskelijoista (57 %) haki harjoitteluun 3-5 kk ennen harjoittelun alkua. Opiskelijoista yli kolmannes (36%) haki 4–9 harjoittelupaikkaan, kymmeneen tai useampaan harjoittelupaikkaan haki 29 prosenttia ja 1–3 harjoittelupaikkaan 35 prosenttia vastanneista.

Aiemmistä vuosista poiketen lähes kolmannes (30%) ei käynyt lainkaan työhaastattelussa. Yhdessä paikassa työhaastattelussa kävi puolet (51%) ja 2–3 paikassa viidennes (18%) vastanneista.

Hakeneista 89 prosenttia pääsi harjoitteluun. Lähes puolet (46 %) heistä etkä eivät päässeet harjoitteluun, jäivät ilman ilmoitusta siitä, ettei heitä valittu.

Harjoittelupaikat ja palkkaus

Kirjallisen työsopimuksen tekivät lähes kaikki (98%). Harjoittelun kesto oli keskimäärin 10–12 viikkoa, mutta vaihtelua oli paljon. Palkkaa sai yli 90 prosenttia vastanneista.

Kaikista vastanneista kolmannes (30%) työskenteli metsänhoitoyhdistyksissä. Suurissa metsäyrityksissä harjoittelussa oli 27%:a vastanneista (Metsä Group, Stora Enso ja UPM). Muita paljon harjoittelijoita palkanneita olivat yksityiset metsäpalveluyritykset (10%), Metsähallitus (8%), sekä kunta tai kaupunki (6%). Näiden lisäksi harjoittelussa oltiin lukuisilla työnantajilla ja myös ulkomailta.

Auton käyttö ja päivärahat

Valtaosa ajoi omalla autolla harjoittelussa (74%). Lisäksi työnantajan autoa käytti osa vastanneista (9%). Yli 90 prosenttia sai verohallinnon hyväksymän kilometrikorvauksen 0,43 eur/km.

Lähes puolet jäi ilman päivärahoja, mikä poikkeaa palkkatyötä tekevästä metsäasiantuntijoista.

Pekkaspäivät ja lomat

Vastanneista suurin osa ilmoitti saaneensa lomapäivät rahana (55%). Palkallisia lomapäiviä sai kolmannes vastanneista (30%). Yli puolet (57%) ilmoitti, ettei saanut työajan lyhennysvapaita eli pekkaspäiviä.

Harjoittelun sisältö, koulun rooli ja harjoittelijaan suhtautuminen

Valtaosa (83%) piti harjoittelun sisältöä monipuolisena. Kommenttien mukaan harjoittelu oli opettavaista, mutta joidenkin mukaan yksipuolista. Hyvin opastusta

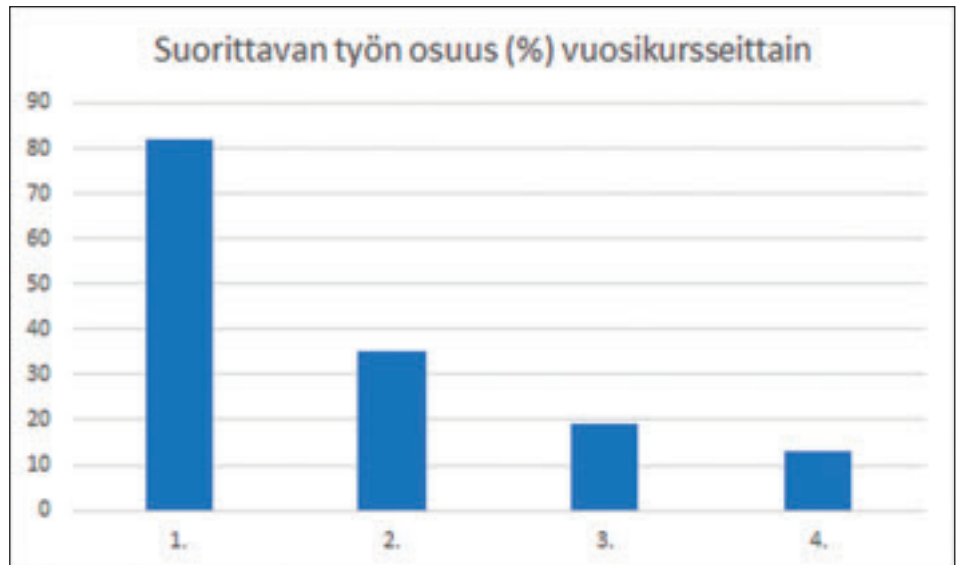
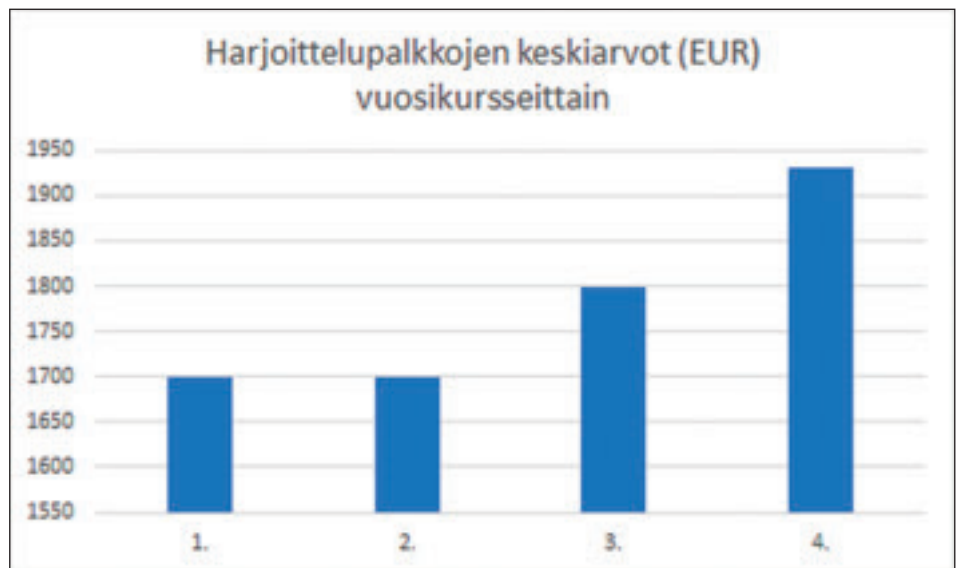
harjoittelussa sai 61 prosenttia vastanneista, mutta 10 prosenttia ilmoitti, ettei heitä neuvottu.

Työpaikalla suhtauduttiin erittäin hyvin (68%), hyvin (25%) tai kohtalaisen hyvin (8%) harjoittelijaan. Harjoittelijat kertoivat, että heidät ”otettiin osaksi työporukkaa ja mukaan keskusteluihin”. Heidä neuvottiin ja heihin luotettiin. Työilmapiiriä kuvattiin valtaosin oikein hyväksi. Harjoittelijalle annettiin vastuuta, varmistettiin oppiminen ja apua sai aina tarvittaessa. Harjoittelua kommentoitiin mm. ”Mahtava vastaanotto. Kaikki auttoivat ja neuvoivat tarvittaessa.” ”Loistavasti. Olin osa työporukkaa ja tulin juttuun kaikkien kanssa.”

Tulevaisuuden näkymät

Valtaosa vastanneista on Meton jäseniä (93%). Työpaikalla sai Metosta tietoa 8 prosenttia vastanneista. Itse Metoon tai Meton luottamusmieheen oli ollut yhteydessä ennen harjoittelua lähes neljännes (24%) vastanneista.

Lisätietoja tutkimuksesta: Tiina Eklund,
METO – Metsäalan Asiantuntijat ry,
tiina.eklund@luva.fi

METON X LIITTOKOKOUS 25.–26.10.2017

BEST WESTERN PLUS Hotel Haaga
Nuijamiestentie 10, 00320 Helsinki

VAIKUTA LIITTOKOKOUS- VALMISTELUIHIN OMASSA JÄSENYHDISTYKSESSÄSI

Vuosi 2017 on Meton liittokokousvuosi. Valmistelut lokakuun liittokokoukseen ovat olleet käynnissä jo jonkun aikaa. Sopimusalojen linjaukset kevyemmästä hallinnosta ja suuremmasta päätöksenteosta tulevat toteutumaan hallituksen sääntömuutosesityksissä. Myös viime vuonna käynnistynyttä kustannustehokasta järjestyhteistyötä luonnonvara-alalla tulee edelleen vahvistaa.

Esitykset seuraavan nelivuotiskauden toiminnan painotuksista tulevat olemaan Meton ydintoiminnoissa. Jäsenten työsuhteiden ja neuvottelutoiminnan edunvalvonta ja asioista kertominen jäsenille selkeällä tavalla on Meton ydintoimintaa. Myös alan toimintaedellytyksiin vaikuttaminen on meille tärkeää edunvalvontaa, esimerkkeinä työllisyyden hoito ja alan koulutuskesymykset. Metolla on yhteiskuntavaikuttamisessa vahva rooli Suomessa sekä valtakunnallisella että aluetasolla.

Hallituksen luonnokset esityksiksi liittokokoukselle lähetetään keväällä lausuntokierrokselle. Luotan siihen, että Meton jäsenet toimipaikastoissa, alueyhdistyksissä ja muissa jäsenyhdistyksissä, perehtyvät esityksiin ja tekevät parannusehdotuksia. Lausuntokierros on tärkeä vaihe järjestön päätöksenteossa, jotta liittokokousesitykset olisivat mahdollisimman hyvin valmisteltuja.

Viime vuosien aikana olemme hallituksessa tehneet merkittäviä päätöksiä Meton omaisuudesta ja sen tuotosta. Tämä on näkynyt vuodesta toiseen positiivisesti esimerkiksi liiton taseessa. Tämä työ tulee jatkumaan. Omaisuuden tuotto ja hoito turvallisella ja työpanokseen nähden tehokkaalla tavalla on jäsenkunnan ja edunvalvonnan kannalta tärkeätä myös tulevaisuudessa.

Metsäteollisuudessa on nyt hyvä vaihe meneillään. Puun hankintamäärät nousevat vähitellen vuoden aikana ja tämän pitäisi tuoda mukanaan lisää toimintaa ja työpaikkoja metsäalalla. Toistaiseksi tämä ei ole näkynyt metsäasiantuntijoiden työllistymisessä. Vaikkakin meillä on muihin aloihin verrattuna kohtuullisen hyvä työllisyystilanne.

Metsäasiantuntijoiden työmäärät ovat jo nyt monessa paikassa kestävämmällä tasolla. Lisää väkeä tarvitaan alalle hoitamaan metsiä hoitamaan ja huolehtimaan metsäteollisuuden puuhuollosta. Kestävä metsätalous pitää myös sisälleen kestävästä henkilöstöpolitiikasta.

Vuosi vaihtui ja talouden yleisnäkymät tälle vuodelle näyttävät olevan hieman paremmat. Toivottavasti maailmanpolitiikan ja -talouden muutokset eivät täysin muuta näkymiä muuten hyvässä vireessä olevalla alallamme.

Håkan Nystrand
puheenjohtaja
METO – Metsäalan Asiantuntijat

METON AJANKOHTAISTA EDUNVALVONTAA

Kaikki sopimusalat

Luottamushenkilöiden vaaliohje on päivitetty ja lähetetty toimipaikkaosastojen puheenjohtajille ja luottamushenkilöille. Myös kaikkia Meton alueyhdistyksiä ohjeistetaan lokakuulla olevaan liittokokoukseen valmistautumisessa ja tämä työ jatkuu liittokokoukseen saakka.

Metsäteollisuus

Metsäteollisuus ry:tä ja METO - Metsäalan Asiantuntijat ry:tä koskevan työehtosopimuksen jatko on sovittu ajalle 1.2.2017–31.1.2018. Jatkosopimuksesta ei paineta paperiversiota, vaan kyseinen työehtosopimus löytyy 1.2.2017 alkaen seuraavasta linkistä: <http://www.luva.fi/metsaasian-tuntijat/tyoehtosopimukset/>

Kilpailukyky sopimuksen soveltaminen alkaa myös tuosta päivästä. Sopimuksen mukaisesti 1.2.2017 alkaen metolaisten työaika pidennetään 24 tuntia vuodessa.

Kilpailukyky sopimuksen soveltamisesta on sovittu pääsääntöisesti yrityskohtaisesti. Jos olet epä tietoinen, miten tämä asia on sovittu yrityksessänne, ota yhteys pääyhdysmieheen tai alueesi yhdysmieheen asian selvittämiseksi.

Metsäteollisuuden Meton neuvottelukunta on aloittanut valmistelutyöt uudeksi työehtosopimukseksi.

Suomen riistakeskus

Suomen riistakeskusta koskeva työehtosopimusratkaisu on sovittu ajalle 1.2.2017 – 31.1.2018. Työehtosopimuksen jatkosta ei paineta paperiversiota, vaan kyseinen sopimus löytyy 1.2.2017 alkaen seuraavasta linkistä: <http://www.luva.fi/metsaasian-tuntijat/tyoehtosopimukset/>

Kilpailukyky sopimuksen soveltaminen alkaa 1.2.2017, jolloin metolaisten työaika pidennetään 24 tuntia vuodessa. Kilpailukyky sopimuksen soveltamisesta on sovittu yrityskohtaisesti.

METO Yrittäjät

Yrittäjien vuosikokous on 19.4.2017 klo 17.00 alkaen Hämeenlinnassa Tulevaisuus seminaarin yhteydessä.

Uudistuva metsäyrittäjä – hankkeen tapahtumia kevätpuolella:

Sertifiointi- ja liiketoiminnan kehittämistyöpajat:

Evo 11-12.4.2017 ja Joensuu 11-12.5.2017

Metsätapahtuma:

Joensuu 13.5.2017

Hankeseminaari:

Hämeenlinna 19.4.2017

Opintomatka:

Elmia Wood -messut Ruotsissa 7.–11.6.2017 metsäpalvelu- ja koneyrityksille sekä metsänomistajille

Kahdeksan jäsenyrittäjää perusti tammikuussa 2017 Puun alkuperä CoC -tuottajaryhmän. Sertifioinnin avulla puuntoimittaja voi osoittaa puun alkuperän koko toimitusketjun ajalta kannolta tehtaalte. Ryhmään mukaan pääsystä ja lisätietoja antaa: **Tuomo Turunen**, puh: 0500 278 828 tuomo.turunen@metsapalveluturunen.fi.

Metsänhoitoyhdistykset

Marraskuun 2016 toimihenkilöiden palkkatilasto on valmisteltu ja yhdessä YT:n kanssa on rakennettu maaliskuulla hotelli Vantaalla pidettävä kaksipäiväinen metsänhoitoyhdistysten johdolle ja yhdysmiehille tarkoitettu koulutuspäivä.

Kunnat

Toimipaikkaosaston vuosikokous on 8.2. Jyväskylässä ja siellä esitellään ajankohtaisia kuntasektorin edunvalvonnan kuulumisia ja esitellään FSC sertifiointia.

VAPO

Työehtosopimusta päivitetään yhdessä VAPO-METO neuvottelukuntien kokouksissa

Kemera

Annettu lausunto tammikuulla rahoituslain muuttamisesta ja osallistuttu Kemera adhoc työryhmän työskentelyyn. Päämääränä on varmistaa määräaikaisen Kemeran toimivuus ja rahoitus 31.12.2020 saakka.

PEFC-sertifiointi

Meto yrittäjät ry on perustanut PEFC CoC:n ryhmän tammikuussa yhdeksän yrityksen voimin. Ryhmän ulkoisen auditoijan valinta on käynnissä ja ensimmäinen auditointi tapahtunee huhti-toukokuulla v 2017.

PEFC:n hallituksessa ja kehittämistyöryhmässä linjataan standardin käytännön tulkintoja säännöllisesti auditoijille ja PEFC:n jäsenille. Samalla valmistellaan kansainvälisen PEFC:n yleiskokousta Helsingissä 13.–17.11.2017

FSC-sertifiointi

Vaikutamme FSC:n sosiaalisen kamarin jäsenenä mm. meneillään olevassa FSC:n standardin päivityksessä.

Metsähallitus

Metsähallituksen työehtosopimuksessa uusittiin luottamusjärjestelmää nykyorganisaatiota vastaavaksi ja joulukuussa 2016 käynnistettiin pääluottamusmiehen vaalit. Nykyinen pääluottamusmies **Timo Ari** on ilmoittanut siirtymisestä eläkkeelle kuluvan vuoden aikana.

Pääluottamusmiehen vaalissa eniten ääniä sai **Tapani Pennanen** Lapista. Alueittaisen luottamusmiesten vaaleissa ehdokasasettelu on käynnissä ja äänestysaika on 23.2.–6.3.2017. Pääluottamiesvaalissa oli äänestysprosentti karvan yli 60 %.

Nyt kaikki Metsähallituksessa äänestämään ja pistetään alueittaisissa vaaleissa äänestysprosentit paremmiksi. Vaalien tulokset vahvistetaan keväällä vuosikokouksessa ja valittujen luottamushenkilöiden toimikausi alkaa 1.6.2017.

Luonnonvarakeskus

Lukessa on käynnistetty tutkimuslaitoksen lyhyen historian (aloitti toimintansa 1.1.2015) kolmannet YT-neuvottelut, joilla on tarkoitus vähentää henkilöstöä jälleen. Luonnonvarakeskuksen taloudellinen tilanne on hyvä, kuten aiempienkin YT-neuvottelujen aikana, arviolta 15–20 miljoonaa euroa määrärahoja siirtyy vuodelta 2016 vuodelle 2017.

YT-neuvottelut käynnistyivät joulun ja uuden vuoden välipäivinä ja neuvottelujen piirissä on noin 140 henkilöä, joista irtisanomisen uhan alla on 127 henkilöä ja työnantaja arvioi henkilöstön vähentämistarpeeksi 42 henkilöä. Pääluottamusmiehemme **Juhani Korhonen** edustaa metolaisia YT-neuvotteluissa.

OTSO Metsäpalvelut

OTSO Metsäpalveluista on tullut ilmoitus YT-neuvottelujen alkamisesta 7.2.2017. YT-neuvotteluiden tarkoituksena on työnantajan ilmoituksen mukaan saavuttaa n. 2,5 milj. euron säästöt, tehdä töiden uudelleen järjestelyjä, tehdä mahdollisesti myös irtisanomisia sekä kohdennettuja lomautuksia. YT-neuvotteluissa metolaisten edustajana toimii pääluottamusmies Petri Törrönen.

Oletko huomannut työturvallisuudessa tai työsuojelussa puutteita? Lähetä vinkki tai ehdotuksesi työalatoimikunnalle. Juuri nyt kannattaa kiinnittää huomiota puutavaran jääkuljetusten turvallisuuteen.

Teksti Erkki Eteläaho
Kuva Markku Varis

Metsäalan työalatoimikunta työskentelee alan työsuojelun kehittämiseksi ja tehostamiseksi sekä käsittelee aktiivisesti työturvallisuuteen ja työsuojeluun liittyviä kysymyksiä. Työalatoimikunta kouluttaa työturvallisuusasioissa ja jakaa alan työsuojelutietoa sekä pitää yhteyttä työsuojeluasioissa toimiviin organisaatioihin.

Työalatoimikunnan edustajat ja sihteeri toivovat metsäalan toimijoilta vinkkejä työturvallisuuden kehittämiseksi ja työalatoimikunnan kotisivuilta löytyy runsaasti hyödyllisiä videoita, oppaita yms. metsäalalla työskenteleville.

Yksi suosituimmista kohteista sivuilla on jään paksuuden ja kantavuuden määrittely puutavaran jääkuljetuksissa. Kannattaa tutustua ja pysyä pinnalla ennen kuin toimii. Sivusto löytyy osoitteesta ttk.fi

Puutavaran kuljetus jäällä

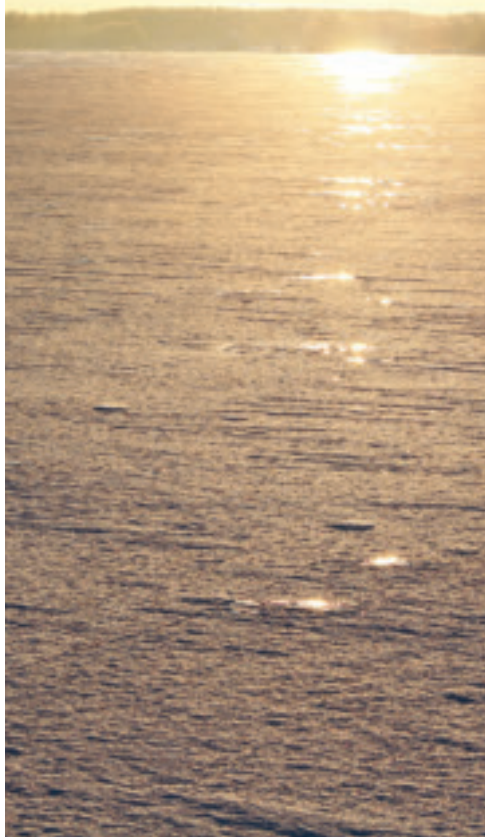
Puutavaraa kuljetetaan jäällä talviaikaisessa saaristometsien puunkorjuussa ja puutavaran ajossa jäävarastoon. Ennen jäälle ajoa tulee selvittää tarkoin jään kantavuus, jäädytystarpeet sekä vastuu- ja vakuutus-kysymykset.

Jään kantavuus mitataan jään tehollisen vahvuuden mukaan. Teräsjää on lujaa yhtenäistä jäätä ja se lasketaan kokonaan jään teholliseen vahvuuteen. Tumma kohvajää on syntynyt tiivistetyn lumen ja veden jäätyessä. Jos se on jäätynyt kiinni te-

räsjäähän, voidaan tumman kohvajään paksuudesta laskea puolet teholliseen jään vahvuuteen. Jos kohvajää on vaaleaa, sitä ei lasketa lainkaan mukaan jään teholliseen vahvuuteen. Jos jää muodostuu kahdesta erillisestä jääkerroksesta, ei niiden paksuutta voi laskea yhteen.

Jään tehollinen paksuus, cm	Suurin sallittu ajoneuvoyhdistelmän paino, tonnia
20	2,0
25	3,0
30	4,5
40	7,0
50	12,0
60	17,0
70	23,0
80	31,0
90	39,0
100	48,0
105	60,0

Jään tehollinen paksuus = Teräsjään paksuus + ½ tumman kohvajään paksuudesta

Halkeamat heikentävät jään kantavuutta, vaikka ne eivät ulottuisikaan jään läpi. Halkeaman reunalla jään kantavuus on vain 40 % ehjän jään kantavuudesta. Halkeamien risteyksessä kantavuus on vain 25% ehjästä jäästä. Turvallinen etäisyys märkään halkeamaan on noin 40 metriä.

Virtaukset ja pohjan laatu vaikuttavat jään vahvuuteen. Merijää on hauraampaa kuin makean veden jään, koska suola heikentää jäätä.

Vuorokauden keskilämpötilan noustessa yli + 0 asteen, heikkenee jään kantavuus yllä olevasta taulukosta. Ennen jäälle ajoa on varmistettava jään kantavuus koko tien osalta ja ajon aikana on pidettävä kirjaa jään vahvuudesta.

Työalatoimikunnan kokoonpano

Sihteeri
asiantuntija Markku Tolvanen, Työturvallisuuskeskus
P. (09) 6162 6275, GSM 040 512 4124

Työnantajan edustajat

Reima Lehtonen, Metsäteollisuus ry
Ville Manner, Koneyrittäjät
Anne Paakkarinen, Metsähallitus
Markus Tähkänen, Yksityismetsätalouden Työnantajat ry

Toimihenkilöiden edustajat

Jukka Sippola, YTN ry
Juha Korkiamäki, METO - Metsäalan Asiantuntijat ry
Erkki Eteläaho, METO - Metsäalan Asiantuntijat ry

Työntekijöiden edustajat

Pentti Hartikainen, Puuliitto
Asiantuntijajäsen
Hannu Tapola, STM, työsuojeluosasto

VUOSIKOKOUKSIA

METO KAINUUN VUOSIKOKOUS, NETTISIVUT JA JÄSENMATKA

Vuosikokous 2017

Vuosikokous järjestetään sunnuntaina 26.3. 2017 Vaalan Veneheitossa Ruununhelmessä. Aluksi vierailimme Leinosen emolehämämaatilalla, joka on luomutila. Vierailu järjestetään yhteistyössä Kainuun Agrologien kanssa. Lisää tietoa kokouksesta ja yhteiskuljetuksesta lähempänä ajankohtaa uusilla nettisivuillamme www.alueluva.fi/meto-kainuu.

Kaikkien vuosikokouksessa olleiden kesken arvotaan viikon majoituspaketti Saariselälle! Tervetuloa!

Uudet nettisivut

Meto Kainuun uusitut nettisivut löytyvät osoitteesta www.alueluva.fi/meto-kainuu. Entisiä sivuja ei enää päivitetä.

Jäsenmatka 2017

Keväälle on suunniteltu jäsenmatkaa Brysseliin. Matka on tarkoitettu järjestää yhteistyössä Kainuun Agrologien kanssa. Lisätietoa Meto Kainuun puheenjohtajalta Tuomo Mikkoselta puh 0400 847 895 tai tuomo.m@tutka.net ja uusilla nettisivuilla.

Johtokunta
terveisin
Paula Kempainen

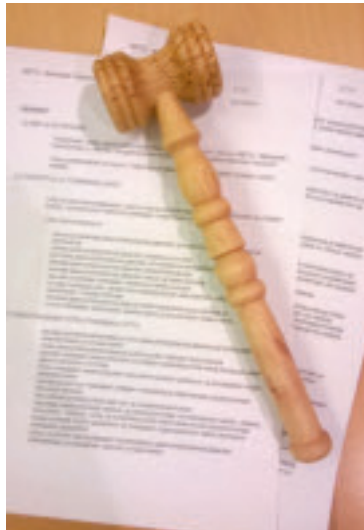
METO LOUNAIS-SUOMEN VUOSIKOKOUSRISTEILY

METO Lounais-Suomi ry:n vuosikokous pidetään m/s Viking Grace -laivalla perjantaina 24.3.2017 klo 13.00 alkaen. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset ja muut jäsenien ilmoittamat asiat sekä valitaan uusi puheenjohtaja ja liittokokousedustajat ensi syksyn Meton liittokokoukseen.

HUOM. Mukana matkalla myös Varsinais-Suomen ja Satakunnan agrologit! Lähtö Turusta torstaina 23.3. iltalähdöllä, takaisin perjantaina illalla. Ruokaraha kerätään. Mukaan voi halutessaan ottaa puolison (kulut laskutetaan).

Sitovat ilmoittautumiset sähköpostitse 3.3. mennessä (nimi, syntymäaika): tero.impola@upm.com tai anne.haukkovaa-ra@metsagroup.com

Lämpimästi tervetuloa!
Johtokunta

METO Pohjois-Pohjanmaa

Meto Pohjois-Pohjanmaa ry:n vuosikokous pidetään perjantaina 24.3.2017 klo 18.00 Hotelli Cumulus, Kajaaninkatu 17, Oulu. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat ja valitaan liittokokousedustajat Meton ensi syksyn liittokokoukseen.

Ruokailua varten ilmoittautumiset Aulis Kilpeläiselle puh.0400 363347 tai Petri Törröselle puh. 040 7322083 , 15.3.2017 mennessä

Kokouksen osallistujien kesken arvotaan pomoselkä-paketti

Tervetuloa!
Johtokunta

METO LAPPI

Meto Lappi ry:n sääntömääräinen vuosikokous pidetään Rovaniemellä **Hotelli Santa Clausissa, Korkalonkatu 29, lauantaina 25.3.2017 klo 14:00 alkaen. Kokouksessa vahvistetaan/käsitellään sääntömääräiset asiat, valitaan liittokokousedustajat Meton ensi syksyn liittokokoukseen ja päätetään lomakiinteistö Pirttirannan myynnistä.**

Kokouksen jälkeen päivällinen Ravintola Santa Clausissa. Osallistujien kesken arvomme Pomoselkäpaketin.

Ilmoittautuminen viimeistään 10.03.2017 mennessä Meto Lappi ry:n rahastonhoitajalle **Outi Petreliukselle** sähköposti: outi.petrelius@pp1.inet.fi puh. 040 5864196

Tervetuloa!
Johtokunta

METO Pohjois-Karjala

METO Pohjois-Karjala ry:n vuosikokous pidetään lauantaina 25.3.2017 klo 9:00 – 11:00. Paikkana on Kalamaja kalmonkattika, Joensuun Kuhasalossa, <http://joensuunkalastuskunta.fi/kalamajan-vuokraus/>. Osoite navigaattoria varten: Kukkosensaari 5 B

Vuosikokouksen esityslista

Kokouksen yhteydessä tarjotaan nokipannukahvi + leivos + suolapala

- 1 Vuosikokouksen avaus
- 2 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
- 3 Kokouksen järjestäytyminen
- 4 Työjärjestyksen hyväksyminen
- 5 Toimintakertomus, tilinpäätös sekä toiminnantarkastuskertomus 2016
- 6 Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen hyväksyminen
- 7 Vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille vuodelta 2016
- 8 Toimintasuunnitelma, sekä tulo- ja menoarvio vuodelle 2017
- 9 Johtokunnan puheenjohtajan valinta vuosille 2017 – 2021
- 10 Edustajien valinta liiton liittokokoukseen 2017
- 11 Toiminnantarkastajien ja varatoiminnantarkastajien valinta vuodelle 2017
- 12 Seuraava vuosikokous
- 13 Muut asiat
- 14 Kokouksen päättäminen

Pilkki kilpailu

Klo. 11:00

Kisan aloitus (välittömästi kokouksen jälkeen)

Klo. 14.00 - 15.00

Palkintojenjako ja makkaranpaisto

Kisassa on omat sarjat Jimpon ja Meto/MEOL:n jäsenille. Tarjolla hyvät palkinnot, mm. Pomoselkä lahjakortti (arvo 450 €).

Tervetuloa Kuhasaloon!

Johtokunta

KESKI-SUOMI VUOSIKOKOUS JA TEATTERI-ILTA

Tervetuloa METO Metsäalan Asiantuntijat Keski-Suomi ry:n vuosikokoukseen **perjantaina 31.3.2017 klo 17:00** alkaen Nordean pääkonttoriin (Kauppakatu 18, 40100 JY-

AULIS RUOTSALAINEN ON POISSA

METSÄ-
ASIAN-
TUNTIJAT

Meton pitkäaikainen järjestövaikuttaja ja hallituksen jäsen **Aulis Ruotsalainen** menehtyi äkilliseen sairaskohtaukseen 7.1.2016 Jalasjärvellä. Hän oli syntynyt Perä-Seinäjoella 20.12.1945.

Pitkän työuransa Aulis teki metsänparantajana Metsäkeskuksen ja sen edeltäjän tehtävissä. Hän aloitti jo ennen seitsemäntoista vuoden ikää suunnitteluapulaisena, kesäkausina. Talvisin Aulis oli mm. rata- ja satamatöissä sekä kävi hän Ruotsissakin muutaman kuukauden keikan. Keväisin hän taas palasi ns. Tapion mieheksi. Parin vuoden kuluttua hän aloitti työnjohdototehtävissä. Vuoden 1968 alusta hän sai vakinaisen tehtävän, joka jatkui yhdenjaksoisesti vuoden 2006 loppuun saakka. Työtehtäviin sisältyi alkuvuosina enimmäkseen metsäojituksia, mutta myös metsänlannoitustyöt sekä myöhemmin metsätie- ja kunnostusojituksia. Auloksen luotettava olemus oli hyvin tuttu ja arvostettu monille metsänomistajille Jalasjärvellä ja lähikunnissa.

Aulis oli toiminnassaan aina rauhallinen ja harkitseva sekä osaava. Niinpä hänet valittiin jo hyvin nuorena eli v. 1970 Metsäalan Työnjohtajat Seinäjoki johtokuntaan. Siitä alkoi hänen viime syksyyn saakka kestänyt järjestöpäättäjän ansiokas uransa. Vuonna 1972 Aulis aloitti Etelä-Pohjanmaan metsäkeskuksen työnjohtajien luottamusmiehenä. Myöhemmin Meton perustamiseen liittyen metsäkeskuksen kaikkien metsäasiantuntijoiden luottamusmiehenä. Hän hoiti sitä mallikkaasti

vuoden 2005 lopulle saakka yhtäjaksoisesti. Etelä-Pohjanmaan alueyhdistyksen johtokunnan jäsenenä hän toimi vuodesta 1980 lähes kymmenen vuotta.

Paikallisen luottamustoimien lisäksi hänet valittiin pian koko maan kattaviin luottamuselimisiin. Hän toimi Metsäkeskusten toimialayhdistyksen johtokunnassa jäsenenä vuodesta 1976 jatkuen vuoteen 1993. Metsäkeskusten työehtosopimusalan neuvottelukunnassa Aulis työskenteli vuosina 1980–2005 ja viimeiset 11 vuotta puheenjohtajana.

Liiton hallinnossa hän toimi aktiivisesti valtuustossa nelivuotiskauden vuoteen 1989 ja hallituksessa aina vuoteen 2005 saakka. Työttömyysskassan hallituksessa Aulis työskenteli useita nelivuotiskausia. Eläkkeelle jäätyään hän toimi Eläkeliiton Jalasjärven yhdistyksessä tarmokkaasti ja myös puheenjohtajana neljä vuotta viime syksyyn asti. Hän hoiti myös taloyhtiönsä isännöitsijän tehtäviä hyvin kauan. Sekin kertoo hänen luotettavuudestaan yhteisten asioiden hoitamisessa. Kaiken lisäksi hän oli innokas ja ahkera metsästäjä ja kalastaja koko aikuisen ikänsä ajan. Hirvipoikkansa jahtipäällikkönä hän toimi myös pitkään – tietysti.

Aulis Ruotsalaisen muistelemisen herättää suurta kunnioitusta ja kiitollisuutta. Arkipäivän toimissaan hän oli hyväntuulinen, huumoria taitavasti käyttävä, mutta jämäkkä ja tuloksiin pääsevä. Hän oli sitkeä hakemaan neuvotteluratkaisua, mutta ei pelännyt haasteellisempiakaan tilanteita. Auloksen järjestöura oli nousujohteinen ja vaativuuden lisääntyessä hän kasvoi tehtäviensä mukana. Hän oli iso persoona kaikessa toiminnassaan, mutta samalla vaatimaton. Aulikselle perhe ja läheiset olivat tärkeitä. Heidän surunsa ja kaipauksensa liikuttaa.

Reino Mattila

Meton neuvottelupäällikkö 1985–1990
ja pääsihteeri 1991–2006

VÄSKYLÄ). Vuosikokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat ja valitaan edustajat Meton ensi syksyn liittokokoukseen. Kokouksen alussa on kahvitarjoilu ja Nordean puheenvuoro, jonka pitää johtaja **Anna Savolainen**. Kuulemme myös Meto Helsingin puheenvuoron ajankohtaisista asioista.

Kokouksen jälkeen tarjoamme teatterillan (avec) Jyväskylän kaupunginteatterilla, jossa katsotaan **Ken Ludwigin** käsikirjoittama ja **Ola Tuomisen** ohjaama hulvaton naurulataus Diivat. Teatterin väliajalle tarjoamme kahvit.

Ilmoittautumiset vuosikokoukseen ja teatteriin **keskiviikkoon 15.3.2017 mennessä Petri Leinoselle** 0400 642 740/044 544 1429, petri.leinonen@pajjannemhy.fi.

Tervetuloa!

METO-HÄME

Meto-Häme ry:n vuosikokous on Hämeenlinnassa os: Kerhoravintola Seiska,

Suomen Kasarmi7, Selkäsuonkatu 2, 13100 Hämeenlinna. Aika: ma 10.4.2017 klo 18.00-19.30. Kokouksen lopuksi on ruokailu. Kokouksessa on mukana METON neuvottelupäällikkö Erkki Eteläaho.

Pimu:n kokous on samassa paikassa klo 17.00-18.00.

Tervetuloa
Johtokunta

Meton ja Agrolgien Liiton alueyhdistysten uudet nettisivut on avattu. Kaikkien alueiden tapahtumat löytyvät nyt samasta pai-

kasta, www.alueluva.fi. Voit linkata itsesi alueiden sivuille myös suoraan Luvan etusivulta, www.luva.fi. Käyt tutustumassa uusiin sivuihin ja tuleviin tapahtuniib!

PÄÄVERKA FÖRBUNDSMÖTESFÖRSLAGEN I DIN EGEN MEDLEMSFÖRENING

Dethär är Metos förbundsmötesår och förberedelserna för mötet i oktober har redan varit i gång en tid. Avtalsbranschernas linjebeslut om en lättare förvaltning och rakare beslutsångång kommer att förverkligas i styrelsens förslag till stadgeändringar. På samma sätt bör också vårt kostnadseffektiva samarbete inom naturresursernas branscher förstärkas.

I förslagen angående verksamheten den kommande fyraårsperioden kommer tyngdpunkterna att vara inom Metos kärnverksamhet. Medlemmarnas arbetsförhållanden och förhandlingsverksamhetens intressebevakning är viktiga saker för oss. Vi skall också kunna berätta till medlemmarna på ett tydligt sätt om vad vi gör och hur intressebevakningen sköts. Det är också viktig intressebevakning att påverka inom branschens verksamhetsmöjligheter, arbetsplatserna och sysselsättningen samt

inom utbildningsfrågorna. Meto har inom samhällspåverkan en stark roll i Finland både på nationell nivå och i regionerna.

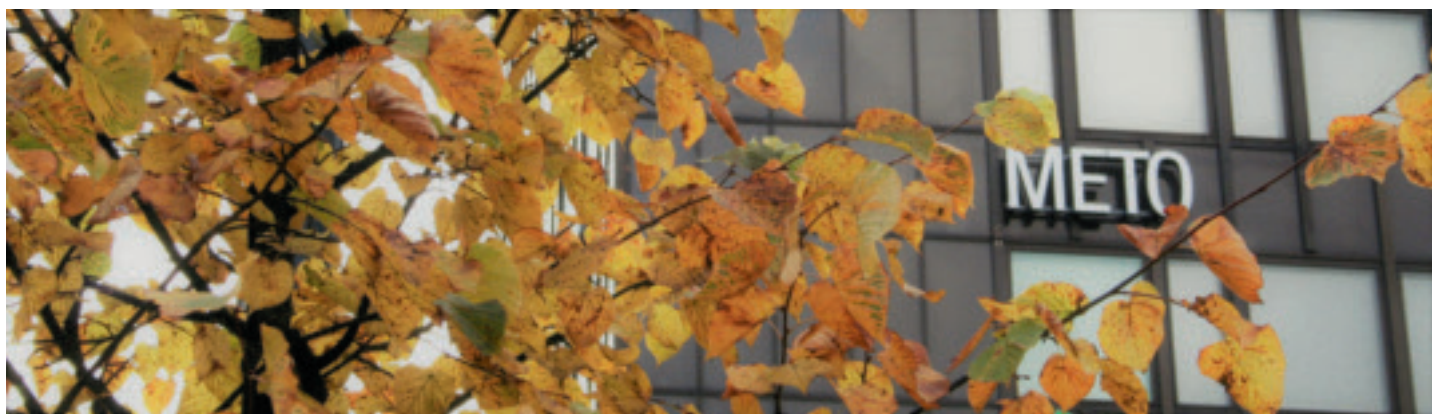
I vår sänds styrelsens förslag till förbundsmötet på utlåtanderunda. Jag litar på att Metos medlemmar i arbetsplatsavdelningarna, distriktsföreningarna och i andra medlemsföreningar, sätter sig in i förslagen och ger förbättringsförslag. Utlåtanderundan är ett viktigt skede i förbundets beslutsfattande. Vi behöver få förslag till förbundsmötet som är så väl förberedda som möjligt.

Under senare år har vi i Metos styrelse gjort viktiga beslut om vår egendom och dess avkastning. Dethär har synts från år till år till exempel i en positiv utveckling av vår balansräkning. Dethär arbetet kommer att fortsätta. Egendomens avkastning på ett tryggt sätt och med en arbetsinsats som är effektiv är viktigt också i fortsättningen.

Inom skogsindustrin har vi nu ett bra skede på gång. Virkesanskaffningens mängder torde öka så småningom under året och det borde föra med sig mera verksamhet och arbetsplatser inom skogsbranschen. Tillsvidare har det här tyvärr inte synts inom sysselsättningen för skogsexperterna. Skogsexperternas arbetsmängder är redan nu på många ställen ohållbara. Mera folk behövs till branschen för att sköta om skogarna och skogsindustrins virkesflöde. Ett hållbart skogsbruk innehåller också en hållbar personalpolitik.

Året kom med lite bättre ekonomiska utsikter. Förhoppningsvis kommer inte världspolitikens och -ekonomins förändringar att helt ändra den goda situation som vår bransch för tillfället befinner sig i.

Håkan Nystrand

ALUEYHDISTYSTEN UUDET NETTISIVUT ON AVATTU! TUTUSTU!

Meton ja myös Agrologien Liiton alueyhdistysten uudet nettisivut on avattu. Kaikkien alueiden tapahtumat löytyvät nyt helposti samasta paikasta www.alueluva.fi.

Voit linkata itsesi alueiden sivuille myös suoraan Luvan etusivulta, www.luva.fi, kohdasta Meton ja agrologien alueyhdistysten kotisivuja.

Käy tutustumassa uusiin sivuihin ja aluei-

den tuleviin tapahtumiin! Osalla Meton ja agrologien yhdistyksistä on myös yhteisiä tapahtumia ja matkoja.

Meton alueyhdistysten vuosikokoukset ovat tänä keväänä helmi-huhtikuussa. Vuosikokouksissa mm. valitaan edustajat Meton ensi syksyn liittokokoukseen. Osallistu vuosikokouksiin ja ole mukana vaikuttamassa oman järjestösi toimintaan. Yhteistyöllä saadaan lisää elinvoimaa!

Työllisyysarviot heikentyneet

Teksti ja grafiikka Esko Lappalainen

Agrologien Liiton vuoden 2016 palkkatutkimustietojen ensimmäinen osa julkaistiin Luonnon Varassa-lehden numerossa 6/2016. Siinä osassa kuvattiin lähinnä työnantajakohtaisia palkkoja. Tässä jatko-osassa tarkastellaan tuloksia useammasta näkökulmasta.

Kauppa ja teollisuus liukuvat alaspäin

Kuluneella 10-vuotiskaudella kaupan ja teollisuuden deflatoidut palkat ovat laskeutuneet peräti 16,8 %. Todennäköinen selitys kehitykselle on alalla esimies- ja johtotehtävissä olleiden agrologien määrän väheneminen. Finanssialan muita aloja väisempi palkkakehitys selittyy samalla asialla. Kaupan ja teollisuuden ohella negatiivisen palkkakehityksen on kokenut myös maatalouteen liittyvä muu ala ja maatalouden ulkopuolinen ala. Miinus on kuitenkin kauppaa ja teollisuutta merkittävästi pienempi.

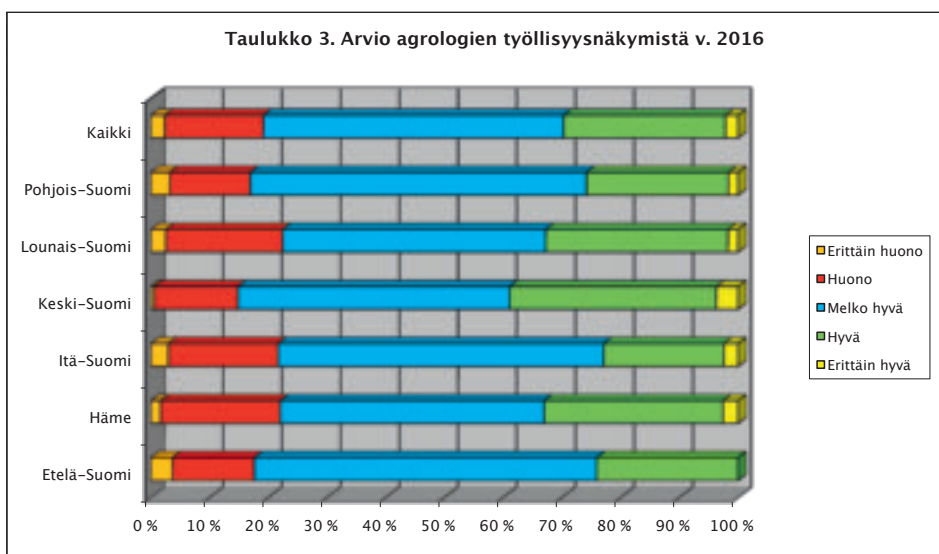
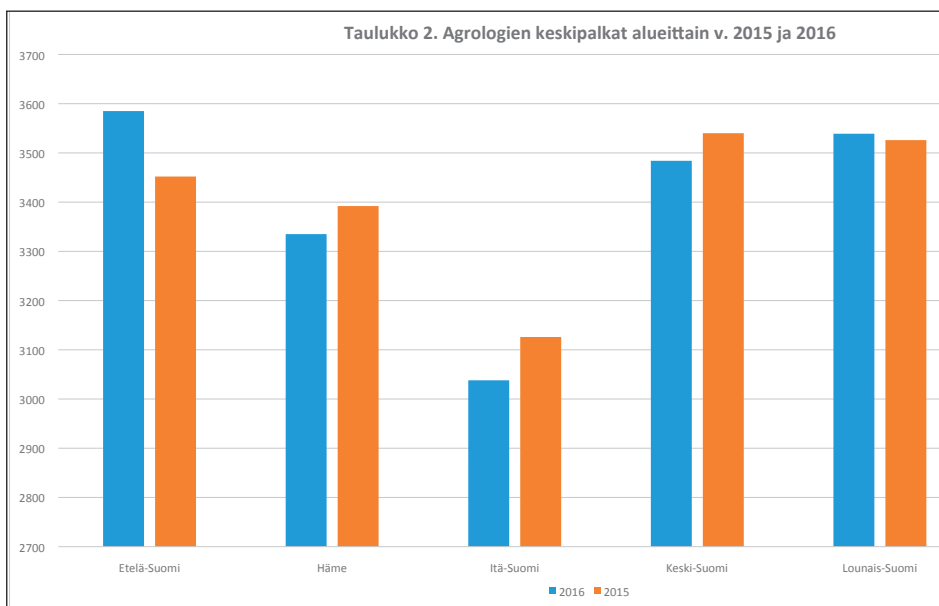
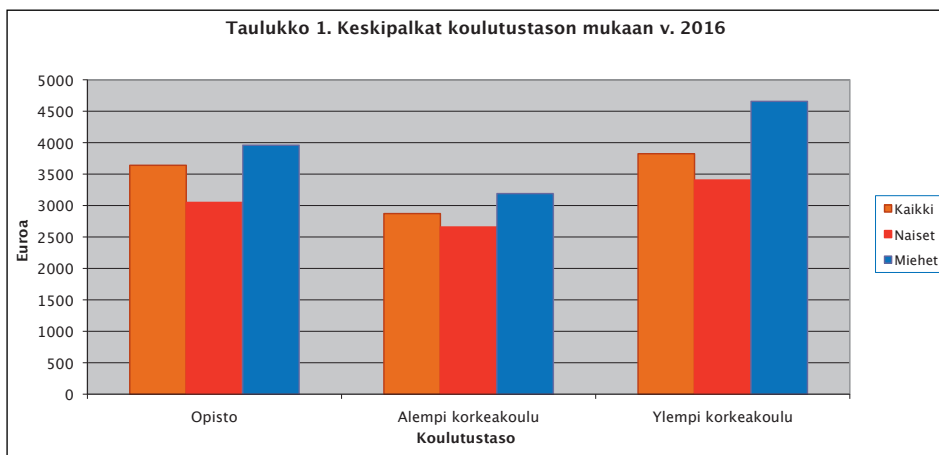
Kunnalla ja valtiolla kymmenvuotiskauden aikana palkat ovat nousseet hiukan yli kolmen, opetuksessa hieman yli kahden ja maataloilla ja neuvonnassa hiukan alle kahden prosentin vuosivauhtia.

Työntekijäasema vaikuttaa

Palkkakyselyyn vastanneista naisista 82,3 % ja miehistä 65,7 % oli toimihenkilöasemassa olevia. Tässä ryhmässä naisten keskipalkka oli 84,1 % samassa työntekijäasemassa olevien miesten keskipalkasta.

Keskijohtoon kuuluvien naisten suhteellinen osuus (14,6 %) oli hiukan yli puolet miesten vastaavasta suhteellisesta osuudesta (26,2%). Ylimmässä johdossa miesten suhteellinen osuus oli lähes kolminkertainen naisten osuuteen verrattuna. Tähän ryhmään kuului vain 5,7 % kaikista vastanneista.

Naisten palkka keskijohdossa oli 78,2 % ja ylimmässä johdossa 71,9 % miesten palkasta.

Alempi korkeakoulu opiston perässä

Aiemmissä tutkimuksissakin opistotutkinnon suorittaneiden keskipalkat ovat olleet selvästi ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneiden palkkoja paremmat. Hyvin todennäköisesti opistoagrologeilla työurat ovat pitemmät kuin amk-agrologeilla. Kaikista vastaajista 51,1 % oli opisto-, 29,7 % agrologi (AMK)- ja 9,2 % ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneita.

Kaikkien agrologien keskipalkkaan opistotutkinnon suorittaneiden miesten korkealla osuudella (63 % vastanneista miehistä) on kohottava vaikutus. Puolestaan ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden miesten korkeat palkat eivät juurikaan nosta kaikkien agrologien keskipalkkaa, sillä kaikista vastaajista tämän koulutustason miehiä oli vain 3,2 %.

Lähimmäksi miesten palkkatasoa naiset pääsivät ammattikorkeakoulututkinnolla (83 %). Opiston suorittaneiden naisten keskipalkka oli 77 % ja ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden 73 % miesten keskipalkasta. Keskipalkat koulutustason mukaan taulukossa 1.

Naisilla lyhyemmät työurat

Tutkimukseen vastanneista naisista 48 % oli ollut työssä kymmen vuotta tai vähemmän. Seuraavaan kymmenvuotisloukkaan kuului 30 % ja sitä seuraavaan 17 %. Yli 30 vuoden työura oli neljällä prosentilla naisista. Miehiä työvuosiluokissa 0–10, 11–20

ja 21–30 oli noin 30 % kussakin ja 30 vuotta pitemmän työuran tehneitä 14 %.

Naisilla keskipalkka nousi työuran jatkuessa, mutta miehillä keskipalkka kääntyi 30 vuoden jälkeen laskuun. On huomattava, että tähän ryhmään kuuluvien vastaajien osuus oli pieni. Pienillä vastausmäärillä keskiarvon luotettavuus on heikompi, sillä sattumalla on silloin suurempi osuus.

Itä-Suomi alueiden jumbo

Agrologien palkoissa on melkoisia alueidenvälisiä eroja (taulukko 2). Erojen taustalla on todennäköisesti työnantajien erilainen alueittainen jakauma. Palkoissa perää pitävissä Itä- ja Pohjois-Suomessa työpaikkojen enemmistö on oletettavasti heikoimmin palkatuilla aloilla, kun taas Länsi- ja Etelä-Suomessa on enemmän maatalouskaupan, elintarvike- ja maatalouskoneteollisuuden työpaikkoja.

Itä-Suomen keskipalkka jäi kaikkien agrologien keskipalkan alapuolelle ollen 3038 euroa. Pohjois-Suomen keskipalkka oli 127 euroa Itä-Suomen palkkaa suurempi. Surullista, että vuonna 2015 Itä-Suomen keskipalkka oli 88 euroa parempi.

Vuoden 2016 alueiden palkkakisan ykköstila heltisi Etelä-Suomelle 3585 eurolla. Se oli 547 euroa Itä-Suomen palkkaa parempi. Prosentteissa eroa on peräti 18 prosenttia.

Lounais-Suomi hävisi alueiden välisen palkkakisan ykköstitan 46 eurolla. Vuoden 2015 alueiden ykkönen Keski-Suomi oli kolmas 3484 euron palkalla. Siinäkin las-

kuu edellisvuoteen 56 euroa. Nelonen oli Häme 3335 euron kuukausipalkalla.

Keski-Suomesta parhaat työllisyysarviot

Keski-Suomen alueen vastaajista 40 % arvioi agrologien työllisyystilanteen hyväksi tai erittäin hyväksi. Lounais-Suomessa ja Hämeessä vastaava arvio oli hieman heikompi (taulukko 3).

Yllättäen palkkatilaston alueellinen ykkönen Etelä-Suomi antoi agrologien työllisyystilanteesta toiseksi vähiten hyvä- tai erittäin hyvä -arvioita (24,1 %). Itseasiassa erittäin hyvä-arvioita Etelä-Suomen vastaajat eivät antaneet olleenkaan, kun muilla alueilla erittäin hyvä- tai erittäin huono-arvioita on muutama kumpaakin. Vähiten positiivisia arvioita annettiin Itä-Suomessa (21,7 %), jossa myös palkka oli alueiden heikoin.

Erittäin huonoksi tai huonoksi agrologien työllisyystilanteen arvioi 20 % Lounais- ja Itä-Suomen sekä Hämeen alueiden vastaajista. Keski-suomalaiset olivat tässäkin arviossa positiivisimpia, sillä ainoastaan 14,8 % heistä näki agrologien työllisyyden erittäin huonona tai huonona.

Kokonaisuutta tarkasteltaessa työllisyysarviot ovat heikentyneet vuoteen 2015 verrattuna. Nyt arvion erittäin huono tai huono antoi 19,2 % (vuonna 2015 17,3 %), melko hyvä 51,1 % (56,7 %), hyvä 27,6 % (32,5 %) ja erittäin hyvä 2,1 % (2,9%).

Voit lukea jutun täydellisen version Luonnon Varassa- lehden verkkosivuilla www.luva.fi

HALPUUTUSTA EDELLEEN IHMETTELEN

Vuosi sitten tällä palstalla ihmettelin ja moitin kahden suuren kaupparyhmän halpuuttamista reiluuttamiskampanjoita. Päätin blogini vaatimukseen: Halpuuttaminen ja reiluuttaminen on hyväksyttävää, jos se tehdään kaupan katteista tinkimällä. Ellei, lopetetaan tämä tuottajia ahdistava kurjuuttaminen.

Jatkan ihmettelyäni, sillä vuoden alussa saimme halpuuttamiskampanjalle jatkoa, kun S-ryhmä Lidl:n markkinaosuuden kasvusta pelästyneenä halpuutti yli sadan kasviksen hinnan. Kotimaista kurkkua ja tomaattia myydään kaupoissa suorastaan polkuhinnoin. Kurkun 41 prosentin hinnanalennus villitsi kuluttajat, jonka seurauksena kaupan kurkkuhyllyt paikoin tyhjentyivät. Se ei liene ihme, sillä sydäntalven aikana kotimaisen kurkun ja tomaatin tuotanto on alimmillaan.

Tämänkertainen kampanja herättää kysymyksen, mikä tämän tempauksen takana oikein on. Tuottajapuolelta kuului kampanjan alkuvaiheessa ainoastaan yksi parahdus sisäänostajan tuottajahinnan polkuyrityksestä. Julkisuudessa keskusliike tuomitsi yksittäisen osuuskaupan välistävetoyrityksen.

Helsingin Sanomien mukaan S-ryhmän aloittaman toiminnan seurauksena myös muut kaupat myyvät kotimaista kurkkua ja tomaattia euron tappiolla kilolta. Tuottajahinta on sama kuin kurkun ja tomaatin ulosmyyntihinta kaupan hyllyssä. Kauppa joutuu sen päälle maksamaan kurkut ja tomaatit kauppaan välittävälle taholle sen hankinta- ja toimituskulut.

Onko tässä operaatiossa kaupan näkökulmasta enää mitään järkeä? Esitin vuosi sitten, että halpuuttaminen ja reiluuttaminen tehtäisiin kaupan katteista tinkimällä. Nyt käynnissä olevaan kasvis-ten polkumyöntikampanjaan kaupalla on varmasti varaa, sillä kaupan ja teollisuuden katteet näissä vähäisen jalostusasteen tuotteissa ovat tunnetusti kovat. S-ryhmä kertoo käyttäneensä lähes 3000 tuotteen halpuuttamiskampanjaansa 150 miljoonaa euroa, mutta ei ole avannut kampanjan rahoitusta.

Kuluttaja nauttii nykyisestä tilanteesta voidessaan ostaa terveellisiä vihanneksia edullisesti. Myös viljelijä on tyytyväinen, jos tuotteista saa käyvän hinnan ja jos tuotteiden kysyntä kasvaa.

Vihannesmarkkinat ovat joka tapauksessa sekaisin. Miten käy hintojen, kun auringonvalon lisääntyessä kasvihuoneista vyöryy markkinoille runsaampi kurkku- ja tomaattisato? Jaetaanko kurkkuja ja tomaatteja silloin ilmaiseksi? Tekeekö halpa hinta hallaa terveellisten kasvien brändille? Hyvää laatua kun ei yleensä saa halvalla.

Esko Lappalainen
toiminnanjohtaja
Agrologien Liitto ry

Agrologien työttömyys pieneni

Teksti Esko Lappalainen

Vuoden 2016 tammikuussa työttömiä agrologeja oli peräti 353. Syyskuussa luku oli 100 työtöntä pienempi, mutta lokakuusta lähtien työttömien määrä alkoi kasvaa ollen vuoden lopussa 321.

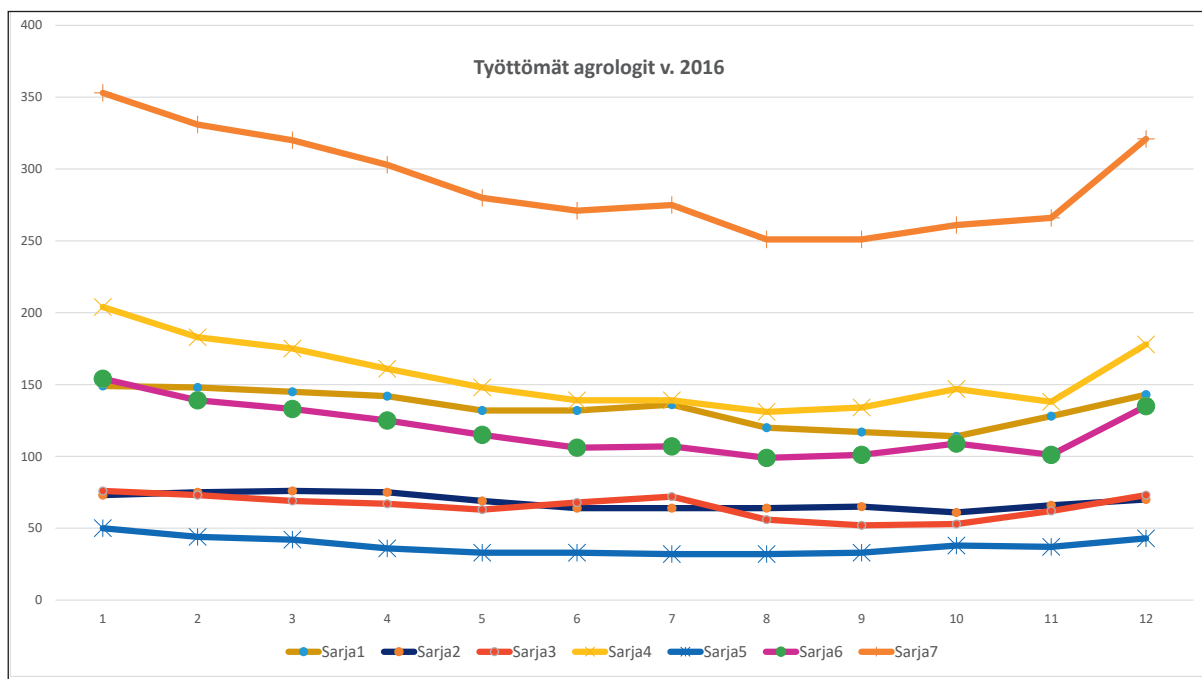
Opistoagrologien työttömyysluvut olivat sekä miehillä että naisilla melko tasaiset pitkin vuotta, mutta lokakuusta näidenkin työttömyys lisääntyi. Vuoden lopussa kaikista työttömistä agrologeista noin 40 % oli opistoagrologeja.

Ammattikorkeakoulun suorittaneilla naisilla joulukuu oli hyvän marraskuun jälkeen merkittävästi synkempi. Joulukuussa työttömien naispuolisten AMK-agrologien työttömyys oli kuitenkin 21 työtöntä parempi kuin viime tammikuussa. Miespuoliset AMK-agrologit eivät paljoa työttömyydestä kärsi. Miesten pientä työttömyyslukua ihastellessa on tosin syytä muistaa, että joinakin vuosina miesagrologien

osuus kaikista valmistuneista AMK-agrologeista on ollut vain kolmannes.

Agrologi YAMK-tutkintokaan ei näytä takaavan työllistymistä, sillä tämän tutkimuksen suorittaneita oli työttöminä työnhakijoina 6-8 henkilöä kuukaudessa.

Kaikista työttömistä agrologeista joulukuussa 2016 naisia oli 64,9 %, selvästi suhteellista osuuttaan koko koulukunnasta suurempi.

Lomalle Ylläs-Agrolaan

Ylläs-Agrola Kolarin Äkäslompolossa tarjoaa mukavat puitteet loman pitämiseen edulliseen jäsenhintaan. Vapaat viikot ovat kaikkien Luva – Luonnonvarat ry:n jäsenjärjestöjen jäsenten käytettävissä.

Viikko	Jäsenhinta
21, 23	170 euroa
25–26	270 euroa
31–34	270 euroa
36–37	270 euroa
40–43	170 euroa
44–45	270 euroa
47	270 euroa
51–52	270 euroa

Voit tehdä varauksen joko nettisivuiltamme (www.luva.fi > agrologit > jäsenedut > virkistys) löytyvällä palvelukortilla, puhelinnumerosta 040 546 6164/Lappalainen tai sähköpostilla esko.lappalainen@luva.fi.

Työturvallisuuskeskuksen kirjases voit lukea myös netissä

MINÄKÖ ELÄKKEELLE?

Eläkkeelle siirtyminen on iso elämänmuutos. Vuosikymmenten työssäolo loppuu ja sen tuomat elämänsisällöt vaihtuvat tuntemattomaan. Henkinen ja fyysinen sekä taloudellinen tilanne ja yhteiskunnallinen asema muuttuvat. Muutos koskee myös perhettä ja työyhteisöä. Kannattaako työtä sittenkin vielä jatkaa? Onko eläkkeelle jääminen vanhasta luopumista vai uuden saamista?

Työturvallisuuskeskus TTK:n julkaisema *Minäkö eläkkeelle!* -kirjanen käsittelee laajasti eläkkeelle siirtymisen vaiheita ja antaa käytännön neuvoja eläkkeelle lähtijöille, mutta myös työpaikoille eläkkeelle siirtymisen vaikutuksien huomiointiin.

Yli 50 000 ihmistä siirtyy vuosittain vanhuuseläkkeelle. Se tarkoittaa Porvoon kaupungin verran ihmisiä. Eläkkeelle saattaa joutua myös ihan yllättäen yrityksen organisoidessa toimintaansa uudelleen tai vaikeasti sairastuessa. Työelämä on nykyään niin kiireistä, ettei eläkeasioita välttämättä ehdi ajatella työssä ollessaan.

Eläkkeellä on Suomessa 1,5 miljoonaa ihmistä, joten ihan pienestä joukosta ei ole kysymys. Eläkeläisten merkitys on yhteiskunnallisestikin tärkeä, sillä he ovat merkittävä kuluttajaryhmä, työvoimareservi ja vapaaehtoistyöjoukko.

Eläkkeelle siirtymiseen liittyy paljon vanhasta luopumista, kuten työstä, työyhteisöstä ja työkavereista, mutta toisessa vaakakupissa on suurempi vapaus, mahdollisuus tehdä uutta, erilaista ja virkistävää. Mahdollisuuksia uudessa tilanteessa on paljon. Suureen muutokseen ei tarvitse rysäyttää täysillä. Muutoksen ennakoitiin alkaa sillä, että ottaa asioista selvää ja tekee uuden elämäntilanteen edellyttämät säädöt ajoissa. Monia asioita pystyy hoitamaan myös eläkkeelle siirtymisen jälkeen.

Sanotaan, että eläkepäivien koittaessa alkaa virkeä kolmas ikä, keski-ikä ja vanhuuden välissä. Tämä aika on yleensä aktiivista, ja sitä leimaavat harrastukset ja

Monet eläkkeellä olevat pysyvät pitkään aktiivisina, mikäli mielekästä tekemistä riittää, eikä tarvitse kärsiä yksinäisyydestä.

muu mieluinen tekeminen. Jos eläke on kohtuullinen, ihminen voi toteuttaa itseään ilman taloudellisia huolia. Kaikilla näin ei kuitenkaan ole, vaan osa joutuu eläkkeellä ajattelemaan toimeentuloaan tarkemmin kuin töissä ollessaan.

Vaikka elämää yrittää hallita, aina se ei onnistu: milloin loppuvat rahat, milloin terveys tai henkinen kantti, ja yksinäisyys kalvaa vanhenevaa väestöä. Hyvinvointiyhteiskunnassa on onneksi rakenteita, joita voi pyytää apuun hädän hetkellä.

Työntekijän päättyessä jäädä eläkkeelle, työnantajan pitää pohtia, miten eläkkeelle lähtevän työt hoidetaan: jaetaanko niitä muille, palkataanko uusi henkilö ja miten eläkkeelle lähtijän hiljainen tieto pidetään talossa. Perehdyttääkö eläkkeelle lähtevä seuraajansa vai syntyykö yritykseen tietokatkos? Jotta työnantaja ehtisi

hakea vastauksia näihin kysymyksiin, työntekijän olisi hyvä ilmoittaa hyvissä ajoin eläkkeelle lähtemisestään.

Minäkö eläkkeelle! -kirjanen on syntynyt ajatuksesta, että työuran jatkamista tai eläkkeelle siirtymistä varten olisi hyvä saada kuulla kokemuksia ja ajatuksia, joita voisi hyödyntää omalta osaltaan. Kirjasta varten on haastateltu erilaisissa töissä olleita, jo eläkkeelle siirtyneitä henkilöitä. Kirjassa on myös tietoa eläkeläisistä ja toimintaohjeita työnantajille ja eläkettä harkitseville.

Minäkö eläkkeelle! Rauno Pääkkönen, TTK 2016: http://ttk.fi/files/5092/Minako_elakkeelle_netiversio.pdf

HAMK, Mustiala

Alijoki Riikka, Salo; Eskola Aleks, Jokioinen; Hatakka Petra, Tampere; Heikkinen Susanna, Hämeenlinna; Jauhiainen Heikki, Janakkala; Jääskeläinen Heidi, Hankasalmi; Kesti Noora, Forssa; Koskela Anne, Hämeenkoski; Koskela Lauri, Kaasmarkku; Kuitunen Tommi, Espoo; Kylmälä Hanna, Hyvinkää; Rantala Leila, Sastamala; Rantanen Markus, Säkyliä.

Agrologista agrologi (AMK)

Tolonen Kaisa, Espoo.

JAMK, Tarvaala

Häkkinen Maiju, Jyväskylä; Kettunen Juha, Jyväskylä; Käki Arto, Elimäki; Mäkiranta

Anniina, Teuva; Nummela Elina, Kärkölä; Näriäinen Niina, Pori; Partanen Eija, Pihtipudas; Peiponen Samuli, Saarijärvi; Tuomaala Olli, Pälkäne; Vanamo Essi, Ylöjärvi.

KARELIA, Kitee

Haapakangas Laura, Siilinjärvi; Pitkänen Olli, Parikkala.

LAPIN AMK, Rovaniemi

Naamanka Juhani, Pudasjärvi; Tuomivaara Anne, Tervola.

OAMK, Oulu

Eskola Emma, Oulu; Hildinger Liisa, Loimaa; Härkönen Kimmo, Oulu; Härkönen Mari, Paltamo; Härkönen Mikko, Sotkamo; Ikäläinen Mia, Oulu; Ilkka Aino, Oulu; Iso-

viita Pauliina, Siikalatva; Kaarta Joni, Kala-joki; Kandelberg Päivi, Siikalatva; Mikkilä Jukka, Oulu; Moilanen Johanna, Oulu; Savolainen Aku, Oulu; Seppä Jonne, Lumijoki; Virkkula Suv, Oulu.

SAVONIA, Iisalmi

Lyytikäinen Terhi, Ristijärvi; Manninen Sami, Espoo; Rönkkö Sanna, Sonkajärvi; Ylä-Kauttu Ulriikka, Siilinjärvi.

yamk

Sirviö Henna, Iisalmi; Kettunen Kirsi-Maria, Sonkajärvi

SeAMK, Ilmajoki

Lämpimät onnittelut valmistuneille!

Agrologisormustilaukset

Agrologien Liiton jäsenenä voit tilata agrologien Aoman ammattisormuksen jäsenhintaan 340 €/sormus. Ei-jäsenille sormuksen hinta on 365 €/sormus. Hinta sisältää postiennakkomaksun ja kaiveruksen.

Sormuksen materiaali on kulta. Sormukset toimitetaan postiennakolla 2–3 viikon kuluttua tilauksesta.

Tilaukset Agrologien Liiton toimistosta (agrologit@luva.fi, p. 040 482 8098). Ilmoita koko tilauksen yhteydessä.

RITARIMERKKEJÄ AGROLOGEILLE

Tasavallan Presidentti, Suomen Valkoisen Ruusun ja Suomen Leijonan ritarikuntien suurmestari on päättänyt antaa ansioituneille agrologeille seuraavat kunniamerkit 6.12.2016.

Suomen Valkoisen Ruusun ritarimerkki

Linjakumpu, Hannu Tapani, maaseutu- ja energiayksikön päällikkö, Rovaniemi; Meriläinen, Pentti Juhani, kehitysjohtaja, Vantaa; Wallin, Päivi Annikki, yksikön päällikkö, Helsinki

Suomen Leijonan ritarimerkki

Isomäki, Arto Päiviö, maanviljelijä, Ähtäri; Uthardt, Lorenz Wilhelm, ödemarksråd, PD, Malax

Suomen Valkoisen Ruusun ansioristi

Louhula, Matti Allan, koulutuspäällikkö, Perho; Maliniemi, Hannu Sakari, yliaktuaari, Martinkylä; Ruuth, Mauri Kullervo, metsätalousyrittäjä, Mikkeli

Suomen Leijonan ansioristi

Ala-Luoma, Arja Elise, maaseutupäällikkö, Seinäjoki; Huhtanen, Heikki, varatuomari, Tornio; Häkkinen, Pekka Tapio, palvelu- ja kehityspäällikkö, Mikkeli; Jantunen, Veli Mikko Antero, agrologi, Savonlinna; Joensuu, Jukka Tapani, agrologi, Alajärvi; Kaappa, Kalervo Antero, maanviljelijä, Kankaanpää; Kainu, Lasse Johannes, maanviljelijä, Kyyjärvi; Kanninen, Heikki Johannes, elinkeinoasiamies, Oulu; Marttila, Jari Jaakko Tapio, maanviljelijä, Seinäjoki; Paa-

la, Antti Kalle, maanviljelijä, Ulvila; Pethman, Pauli Olavi, maanviljelijä, yksityinen maaseutuneuvoja, Iitti; Tukka, Timo Olavi, maatalousyrittäjä, Vilppula; Uimaniemi, Ahto Aatos Rikhard, asiantuntija, Ylivieska

Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali kultaristein

Borup, Kirsten Maria Elisabet, lantbrukare, Lapträsk; Hantula, Outi Hannele, maatalousyrittäjä, Seinäjoki; Harju, Sari Anneli, maidon- ja kasvintuotannon asiantuntija, Perho; Häyrynen, Heikki Eemeli, kaupunginvaltuutettu, Nivala; Juntunen, Jaana Susanna, maatilayritysasiantuntija, Suomussalmi; Kalaoja, Pirkko Helena, maitotila-asiantuntija, Nivala; Keränen, Timo Esa Tapani, tutkimusmestari, Ruukki; Kyrö, Maria

AGROLOGIEN MERKKIPÄIVÄT

Johanna, tarkastaja, Orimattila; Laajalahti, Kyösti Tapani, omistujajärjestelyjen erityisasiantuntija, Iisalmi; Lamminaho, Heimo Kaleva, maanviljelijä, Alavus; Määttä, Päivi Tuulikki, seminologi, Haapavesi; Ohinmaa, Timo Jaakko, talous- ja kasvintuotanto-asiantuntija, Pello; Piippo, Virpi Irmeli, muusikko, Pyhäntä; Ruuska, Arto Juhani, maaseutuasiantuntija, Kontiolahti; Rönkönen, Virpi Helena, yritysasiantuntija, Mikkeli; Sassali, Jouni Taavi Matias, talousasiantuntija, Raahe; Sundqvist, Anders Karl-Elis, lantbruksekretäre, Hammarland; Suoniemi, Marko Tapio, maatalousyrittäjä, Sastamala; Sänkiniemi, Asko Mikael, seminologi, Mikkeli; Tahvonen, Tiina Tellervo, jalostusasiantuntija, Kuopio; Tuomisto, Pekka Tapio, erityisasiantuntija, Isokyrö; Tupasela, Mikko Toivo Juhani, tarkastaja, Artjärvi; Turtinen, Heikki Ilmari, talous- ja kasviasiantuntija, Oulu; Uljua, Armi Kaarina, maitotila- ja kasviasiantuntija, Tornio; Uusitalo, Jari Kalevi, salaajateknikko, Pihtipudas; Viertola, Annikki Irmeli, lomituspäällikkö, Seinäjoki; Viitala, Matti Kalervo, talousasiantuntija, Kärämäki

Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali

Pietikäinen, Jyrki Ilmari, tutkimusmestari, Ahkionlahti

NIMITYKSIÄ

ProAgria Pohjois-Karjala

Agrologi (AMK) **Henna Hyttinen** on aloittanut marraskuussa kasvintuotannon asiantuntijana ja hankevastaavana Kasvua Pellosta-hankkeessa. Hennan toimipaikka on Joensuu.

Pohjois-Savo

Agrologi (AMK) **Juho-Heikki Kauppinen** toimii ruokinnan ja tuotannonohjauksen asiantuntijana Ylä-Savon alueella. Juho-Heikin toimipaikka on Iisalmi.

Savon Kuljetus Oy

Agrologi **Petri Väänänen** on aloittanut 1.1.2017 Savon Kuljetus Oy:n myyntipäällikkönä Varkauden toimipisteessä.

90

11.3.2017 **Risto Lietepohja**, Salo. Hyvinkää 1951. Perhepiirissä.

11.3.2017 **Toivo Viitanen**, Uusikaupunki. Mustiala 1953. Perhepiirissä.

80

22.2.2017 **Lasse Kännö**, Lempäälä. Hyvinkää 1960. Lähipiirissä.

26.2.2017 **Kauko Mustonen**, Lappeenranta. Hyvinkää 1960. Perhepiirissä.

19.3.2017 kunnallisneuvos **Vilho Auniola**, Tornio. Hyvinkää 1961.

Vastaanotto heinäkuussa puutarhapihajuuhlien yhteydessä.

23.3.2017 maanviljelijä Ilmo Haapala, Isokyrö. Perhepiirissä.

75

16.2.2017 Olavi Martikainen, Varkaus. Mustiala 1970. Matkoilla.

22.2.2017 toiminnanjohtaja Jouni Filppa, Rovaniemi. Mustiala 1966. Perhepiirissä.

70

30.3.2017 **Hannu Roppo**, Hollola. Mustiala 1973. Perhepiirissä.

3.4.2017 museoisäntä **Olavi Kanervisto**, Janakkala. Hyvinkää 1971. Matkoilla.

60

19.3.2017 maanviljelijä **Erkki Hietaoja**, Kankaanpää. Mustiala 1979. Perhepiirissä.

50

28.2.2017 työnjohtaja **Marjo Oksanen**, Turku. Hyvinkää 1993. Lähipiirissä.

28.2.2017 maatalousyrittäjä **Leea Sangi**, Liminka. Koivikko 1996. Lähipiirissä.

1.4.2017 maanviljelijä **Jari Yli-Heikkilä**, Nokia. Järvenpää 2000. Perhepiirissä.

3.4.2017 työpäällikkö **Jaakko Hyypiä**, Lohja. Hyvinkää 1992. Perhepiirissä.

AJANKOHTAISTA AGROLOGEILLE

Arvoimme v. 2016 Agrologien Liiton esittelyissä ym. tapahtumissa mukana olleiden agrologiopiskelijöiden kesken kymmenen Käytännön Maamies-lehden vuosikertaa ja seuraavat opiskelijat voittivat vuosikerran:

Eero Aro (HAMK), **Joni Hänninen** (JAMK), **Olli Isokääntä** (SeAMK), **Oskari Jylkkä** (SeAMK), **Tommi Kannisto** (HAMK), **Olav Nylund** (NOVIA), **Rasmus Sahl** (NOVIA), **Jari Tulenheimo** (SeAMK), **Iida Viitanen** (SeAMK), **Valtteri Väliisaari** (SeAMK).

Onnittelut voittajille!

Agrologien Säätiön tuotteet

Suruadressit:

teksti 1: Niin kuin muuttolintusen tie, taivasta kohti matka vie.

teksti 2: Elonpäivä iltaan kallistuu, sato kypsä maahan painautuu, taipuu täysinäinen tähkää, työ ja muistot jälkeen jää.

Adresseja myös ilman tekstiä, sekä kolmella eri sisälehtivaihtoehdolla.

Adressit 10 ja 11 €/kpl, viisi kpl tai enemmän postimaksutta.

Onnitteluadressit (A5) 6 €

Solmioneula, hauenleukamalli 70 €

Kalvosimet 44 €

Lisää Agrologien Säätiön tuotteita: <http://www.luva.fi/agrologit/saatio/tuotteet/>

Tilaukset joko nettisivujen kautta sähköisellä lomakkeella tai suoraan Liiton toimistosta p. 040 482 8098, agrologit@luva.fi

HUOM! Tilauksiin lisätään postituskulut.

Puoleen ylhäisen maan

Väinö Riikonen

s. 22.9.1937 Räisälä
k. 4.8.2016 Varpaisjärvi
Mustiala 1968

Veikko Jortikka

s. 21.7.1934 Jääski
k. 5.11.2016 Kouvola
Mustiala 1960

Kalevi Nurmi

s. 21.4.1930 Kiikala
k. 6.1.2017 Hyvinkää
Mustiala 1959

Ilmari Rönkkö

s. 14.7.1929 Sonkajärvi
k. 4.8.2016 Sonkajärvi
Hyvinkää 1954

Heikki Virkkunen

s. 19.4.1926 Paltamo
k. 13.11.2016 Kajaani
Hyvinkää 1951

Heikki Kössä

s. 28.12.1962 Tervola
k. 28.10.2016 Oulu
Koivikko 1982

Arvo Leskinen

s. 7.10.1928 Nilsää
k. 26.8.2016 Sotkamo
Mustiala 1953

Viljo Rönkkö

talousneuvos
s. 30.6.1918 Iisalmen mlk
k. 16.11.2016 Helsinki
Mustiala 1944

Seppo Tammisto

s. 10.12.1946 Paimio
k. 1.9.2016 Paimio
Mustiala 1973

Vilho Närhi

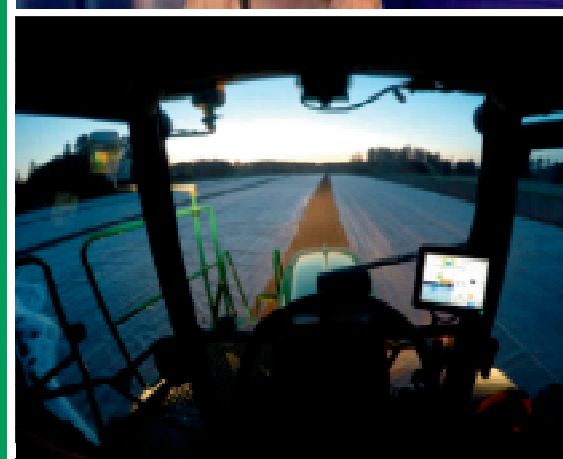
s. 14.9.1928 Hankasalmi
k. 5.12.2016 Kiiminki
Hyvinkää 1958

Esko Nousiainen

s. 12.2.1930 Kerimäki
k. 28.9.2016 Savonlinna
Mustiala 1955

Mauno Toivonen

s. 19.12.1933 Virrat
k. 12.12.2016 Sastamala
Mustiala 1960

*Uutissi Turust!
Ei virallissi,
mut torellissi!*

Agrologit

Varsinais-Suomen
agrologit järjestävät
kesäpäivät
Turussa 1.-2.7.2017

Tervetuloa Agrologien Liiton kesäpäiville!

Tarkoitus on tutustua Turun ympäristöön maasta ja mereltä käsin. Varaa päivät kalenteriisi jo nyt. Tarkemmat tiedot ja aikataulu ilmoitetaan myöhemmin.

Tiedustelut

Pj. Markus Junnila 040 753 2673
Sihteeri Anne Nurmi 044 561 9825
vs.agrologit@gmail.com

Tervetuloa tutustumaan kesäiseen Varsinais-Suomeen!

Terveisin Varsinais-Suomen Agrologit ry

Huomioi jatkettut hiihtoviikot 8-12 !

www.saariselanmajat.fi

